

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/21-10/4
URBROJ: 613-10-22-9
Rijeka, 23. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

Gospodarenje komunalnim
otpadom u trgovačkom
društву Ekoplus d.o.o.,
Viškovo

S A D R Ž A J

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	6
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO	11
Zbrinjavanje komunalnog otpada	18
Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	35
Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	38
Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	45
Informativne aktivnosti	46
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO	48
OČITOVARANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO	51
Prilog 1 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad nastao obavljanjem raznih djelatnosti Društva za 2019., 2020. i 2021.	54
Prilog 2 Podaci o preuzetim količinama otpada u Centar za gospodarenje otpadom Marišćina za 2019., 2020. i 2021.	55
Prilog 3 Podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagališne plohe unutar Centra za gospodarenje otpadom Marišćina u 2019., 2020. i 2021.	57

IZVJEŠĆE
**O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM
OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO**

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Ekoplus d.o.o., Viškovo (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 1. rujna 2021. do 23. studenoga 2022.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti bile su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Subjekt revizije je Društvo koje upravlja Županijskim centrom za gospodarenje otpadom Marišćina.

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom u svrhu ispunjavanja preuzetih obveza na području pružanja usluge zbrinjavanja komunalnog otpada.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom
- provjeriti uspostavu preuzimanja, obrade i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima
- provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom
- ocijeniti uspostavu učinkovitog evidentiranja i praćenja podataka o komunalnom otpadu
- ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom
- provjeriti provedbu informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa, javno objavljeni podaci o Društvu te podaci o komunalnom otpadu koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo).

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te stručni i drugi dostupni materijali u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- analizirani su podaci iz izvješća o komunalnom otpadu, odlagalištima i odlaganju otpada koje objavljuje Ministarstvo
- obavljen je uvid u informacijski sustav gospodarenja otpadom u Društvu i druge baze podataka te su analizirani navedeni podaci
- obavljeni su sastanci / intervjuji / elektronička prepiska s predstavnicima Društva
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba Društva o pojedinim aktivnostima u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom. Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: pravni i planski okvir, zbrinjavanje komunalnog otpada, financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, nadzor postupanja s komunalnim otpadom te informativne aktivnosti i javne objave podataka o komunalnom otpadu.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Je li gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom?
- Je li uspostavljeno zbrinjavanje komunalnog otpada u skladu s propisima?
- Je li financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom uspostavljeno tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada?
- Je li uspostavljeno učinkovito evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu?
- Je li uspostavljen učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom?
- Provode li se informativne aktivnosti te objavljaju li se podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva kako bi bili transparentni i javno dostupni?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Pravni i planski okvir gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uspostavljen je pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom ☐ doneseni su potrebni akti i planski dokumenti za uređenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom ☐ izgrađen je Centar za gospodarenje otpadom Marišćina prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. ☐ Društvo upravlja Centrom za gospodarenje otpadom Marišćina ☐ Društvo je registrirano za djelatnosti u vezi s gospodarenjem otpadom ☐ poslovni planom Društva zasebno su planirane aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem otpadom ☐ Društvo donosi godišnje izvještaje o poslovanju Društva ☐ u godišnjim izvještajima o poslovanju iskazani su podaci vezani za djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom 	
2.	Zbrinjavanje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ☐ Društvo je ishodilo odgovarajuće dozvole za postupke gospodarenja otpadom 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
		1
		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo je upisano u propisane očevidebitke za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ☐ Društvo obavlja prihvat, obradu sortiranog ili nesortiranog komunalnog otpada ☐ Društvo izdvaja komunalni otpad koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati ☐ Društvo obrađuje komunalni otpad na način da se dobije sirovina koja se može koristiti u druge svrhe ☐ Društvo odlaže obrađeni komunalni otpad na predviđeno mjesto
3.	Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom ☐ sve jedinice lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije zaključile su sporazume s Društvom kojima se reguliraju međusobni odnosi u vezi s predajom miješanog komunalnog otpada ☐ Društvo primjenjuje istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje javne usluge s područja Primorsko-goranske županije ☐ cijena usluge obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni osigurava pokriće troškova njegove obrade ☐ Društvo ostvaruje prihode od prodaje odvojenog komunalnog otpada i prodaje goriva iz otpada
4.	Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo sastavlja propisanu dokumentaciju o otpadu ☐ Društvo vodi propisane evidencije o preuzetom sortiranom i nesortiranom komunalnom otpadu, naknadno odvojenom komunalnom otpadu (plastika, staklo, metal i drugo) te proizvedenom i prodanom gorivu iz otpada ☐ vodi se elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) ☐ podaci u dokumentaciji o otpadu su potpuni, točni i vjerodostojni ☐ podaci o otpadu se dostavljaju na propisanim izvješćima nadležnim tijelima te su dokumentirani i kontrolirani
5.	Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ provodi se upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom ☐ primjenjuju se upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati se njihova provedba ☐ provodi se nadzor nad vođenjem dokumentacije o prihvaćenom i obrađenom otpadu ☐ provodi se nadzor nad dostavljanjem propisanih izvješća nadležnim tijelima ☐ donesen je plan postupanja u slučaju izvanrednih događaja
6.	Informativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo provodi informativne aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom u Županijskom centru gospodarenja otpadom Marišćina ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljena je poveznica na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni propisi ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su cjenici usluga ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su podaci o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom, uspostavljeno je obavljanje djelatnosti zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima, financiranje sustava uspostavljeno je tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, uspostavljeno je evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanje, uspostavljen je učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom, provode se informativne aktivnosti te transparentno i javno objavljaju podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajna poboljšanja.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajnija poboljšanja, kako bi se provodili u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrshishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Gospodarenje komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima i aktima EU-a te strateškim i planskim dokumentima vezanim za područje gospodarenja komunalnim otpadom¹.

Društvo je pri gospodarenju komunalnim otpadom obvezno postupati u skladu s propisima. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), koji je bio na snazi tijekom 2019. i 2020.,² utvrđene su mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Pod pojmom gospodarenje otpadom smatraju se djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Navedenim Zakonom utvrđen je red prvenstva u gospodarenju otpadom: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba i 5. zbrinjavanje otpada.

Odredbama navedenog Zakona, Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području osigurati: predaju miješanog komunalnog otpada u centar za gospodarenje otpadom sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a sve sukladno Sporazumu koji je Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno potpisati s pripadajućim centrom za gospodarenje otpadom kojim će regulirati međusobne odnose vezane za predaju miješanog komunalnog otpada. Trgovačko društvo, koje obavlja djelatnost i poslove centra za gospodarenje otpadom, dužno je primjenjivati istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, koji su sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske dužni predavati miješani komunalni otpad u taj centar za gospodarenje otpadom. Nadalje, Davatelj usluge dužan je: predati miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada. Obrada opasnog otpada postupkom spaljivanja i odlaganja te centar za gospodarenje otpadom od interesa su za Republiku Hrvatsku. Djelatnost i poslove vezane za centar za gospodarenje otpadom obavlja trgovačko društvo u vlasništvu jedinice područne (regionalne) samouprave i/ili jedinice lokalne samouprave.

¹ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

² U srpnju 2021. na snagu je stupio novi Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21), kojim se uređuje gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Stupanjem na snagu navedenog Zakona prestao je biti na snazi Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

Podnositelj zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom dužan je prije ishođenja dozvole i za svo vrijeme trajanja obveza propisanih dozvolom raspolagati financijskim jamstvom ili drugim odgovarajućim ekvivalentnim financijskim instrumentom kojim nadležno upravno tijelo osigurava izvršenje obveza propisanih posebnim propisom koji uređuje odlaganje otpada te dozvolom za gospodarenje otpadom, što uključuje svako obvezno postupanje na odlagalištu nakon njegovog zatvaranja. Prema navedenom Zakonu, financijsko jamstvo ili drugi odgovarajući ekvivalentni financijski instrument može izdati kreditna institucija, društvo za osiguranje i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, a za potrebe dozvole za gospodarenje otpadom za djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom odlaganja otpada i jedinica lokalne samouprave.

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Centar za gospodarenje otpadom i obrada opasnog otpada postupkom spaljivanja i odlaganja od posebnoga su interesa za Republiku Hrvatsku. Centrom za gospodarenje otpadom upravlja trgovačko društvo u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je: osigurati da davatelj javne usluge preda miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom i sklopiti sporazum s trgovačkim društvom koji upravlja centrom za gospodarenje otpadom kako bi se uredili odnosi u svezi s predajom miješanog komunalnog otpada. Osoba koja upravlja centrom za gospodarenje otpadom dužna je primiti sav miješani komunalni otpad od davatelja javne usluge te primjenjivati istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, koji su sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske dužni predavati miješani komunalni otpad u taj centar za gospodarenje otpadom.

Pravna i fizička osoba – obrtnik dužna je raspolagati financijskim jamstvom, za cijelo razdoblje obavljanja i godinu dana nakon prestanka obavljanja: djelatnosti određene dozvolom za gospodarenje otpadom, djelatnosti sakupljanja otpada i djelatnosti uporabe otpada za koju se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom. Ako je financijsko jamstvo izdano na razdoblje kraće od vremena trajanja dozvole za gospodarenje otpadom pravna i fizička osoba – obrtnik dužna je prije isteka roka na koje je izdano financijsko jamstvo isto produžiti ili pribaviti novo financijsko jamstvo i dostaviti ga tijelu koje je izdalo dozvolu. Financijsko jamstvo može izdati kreditna institucija i društvo za osiguranje. Iznimno financijsko jamstvo za djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom odlaganja otpada može osim kreditnih institucija i društva za osiguranje izdati i jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Financijsko jamstvo je bankarska garancija ili drugi odgovarajući ekvivalentni financijski instrument (polica osiguranja i drugo).

Nadalje, prema navedenom Zakonu, sredstvima naplaćenim od finansijskog jamstva financiraju se troškovi uklanjanja otpada u postupku izvršenja rješenja inspekcije zaštite okoliša Državnog inspektorata kada se inspekcijsko rješenje izvršava prisilno putem treće osobe na trošak izvršenika. Iznimno za djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom odlaganja otpada sredstvima finansijskog jamstva, ne mora se osigurati uklanjanje otpada, već se moraju osigurati sredstva za financiranje troškova zatvaranja odlagališta otpada, održavanja i nadzora odlagališta otpada nakon zatvaranja za period od najmanje 30 godina nakon zatvaranja. Pojedinosti finansijskog jamstva, uključujući i način određivanja iznosa finansijskog jamstva te način postupanja Ministarstva, nadležnog tijela županije i Državnog inspektorata uređuje ministar pravilnikom.

Odredbama članka 95. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 5. Uredbe o okolišnoj dozvoli (Narodne novine 8/14 i 5/18) propisano je da je operater koji u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more dužan ishoditi okolišnu dozvolu. Okolišna dozvola izdaje se s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja, osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju. Prema odredbama članka 97. navedenog Zakona, o zahtjevu za ishođenje okolišne dozvole rješava nadležno ministarstvo.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 117/17) propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje, odnosno izmjenu dozvole, oblik i sadržaj obrasca dozvole, način izračuna iznosa osiguranja od štete koja može nastati kao posljedica gospodarenja otpadom, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, izgled i sadržaj obavijesti o namjeri ishođenja dozvole te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole. Nadalje je propisan sadržaj, način vođenja, način upisa te sadržaj i izgled potvrde o upisu u očeviđnik prijevoznika otpada, očeviđnik posrednika u gospodarenju otpadom, očeviđnik trgovaca otpadom, očeviđnik reciklažnih dvorišta, očeviđnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad i očeviđnik energetskih oporabitelja određenog otpada, izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti te način izračuna visine police osiguranja ili jamstva banke za pošiljke otpada koje podliježu notifikacijskom postupku, sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište, sadržaj i izgled obrasca o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište, obrazac pratećeg lista proizvođača i posjednika otpada, uvjete i način vođenja očeviđnika o nastanku i tijeku otpada. Način vođenja i dostave podataka u taj očeviđnik, rokovi za dostavu podataka, obrazac plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje očeviđnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20) koji je na snagu stupio u srpnju 2020. propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj, način vođenja te sadržaj rješenja o upisu u Očeviđnik prijevoznika otpada, Očeviđnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očeviđnik trgovaca otpadom, Očeviđnik reciklažnih dvorišta, Očeviđnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, Očeviđnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i Očeviđnik uporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, Očeviđnik nusproizvoda, Očeviđnik ukidanja statusa otpada te izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti, postupci uporabe, način izvođenja uporabe te vrste i količine otpada za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom i pojedinosti financijskog jamstva te način postupanja ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i nadležnog upravnog tijela u vezi financijskog jamstva, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje ili izmjenu dozvole za gospodarenje otpadom, oblik i sadržaj obrasca dozvole za gospodarenje otpadom, način izračuna iznosa osiguranja ili jamstva banke za pošiljku otpada koja podliježe notifikacijskom postupku, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole.

Nadalje, propisan je sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te rokovi za dostavu podataka i obrazac pratećeg lista, oblik, izgled i način vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Vrste komunalnog otpada utvrđene su Pravilnikom o katalogu otpada (Narodne novine 90/15), prema kojem je otpad razvrstan u numerički označene grupe i podgrupe prema djelatnostima i tehnološkim procesima u kojima nastaje te nazivima otpada, odnosno vrstama tvari ili predmeta koje imaju status otpada. Prema navedenom Pravilniku, komunalni otpad svrstan je u grupu 20, u tri podgrupe: 20 01 odvojeno prikupljeni sastojci komunalnog otpada, osim odvojeno prikupljene ambalaže iz komunalnog otpada (30 vrsta otpada), 20 02 otpad iz vrtova i parkova, uključujući otpad s groblja (tri vrste otpada) i 20 03 ostali komunalni otpad (sedam vrsta otpada između kojih i miješani komunalni otpad), a odvojeno prikupljena ambalaža iz komunalnog otpada svrstana je u grupu 15, podgrupu 15 01 (deset vrsta otpada).

Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine 114/15, 103/18 i 56/19 – ispravak) propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvrat otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja. Odlagališta otpada se dijele na sljedeće kategorije: odlagalište za inertan otpad, odlagalište za opasni otpad i odlagalište za neopasni otpad. U kategoriji odlagališta za neopasni otpad utvrđuju se sljedeće podkategorije odlagališta: Bioreaktorsko odlagalište, Odlagalište za odlaganje otpada za stabiliziranu frakciju otpada nakon postupka mehaničko-biološke obrade, Odlagalište anorganskog neopasnog otpada s niskim sadržajem organske/biorazgradive tvari. Otpad je dozvoljeno odlagati samo na odlagališta koja ispunjavaju uvjete prema navedenom Pravilniku.

Na odlagališta otpada zabranjen je prihvatanje: tekućeg otpada, osim taloga/mulja iz uređaja za pročišćavanje procijednih voda s tijela odlagališta na kojem su sakupljene procijedne vode i pročišćene, otpada koji je u uvjetima odlagališta eksplozivan, nagrizajući, oksidirajući, lako zapaljiv ili zapaljiv prema odredbama posebnih propisa, bolničkog i drugog kliničkog otpada koji nastaje u medicinskim i/ili veterinarskim ustanovama i ima svojstva opasnog medicinskog otpada prema posebnim propisima, otpadnih guma, animalnog i klaoničkog otpada, životinjskih trupla i životinjskih prerađevina ukoliko nisu termički obrađeni prema posebnim propisima, otpadnih industrijskih i automobilskih baterija i akumulatora, otpadnih motornih vozila i njihovih neobrađenih sastavnih dijelova, koji nastaju u postupku obrade i uporabe otpadnih vozila, otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme, svih drugih vrsta otpada koje ne ispunjavaju kriterije za prihvatanje otpada na odlagališta u skladu s navedenim Pravilnikom.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom utvrđenih navedenim Zakonom i propisanih ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

U siječnju 2017., na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Vlada Republike Hrvatske donijela je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (Narodne novine 3/17 i 1/22) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.), u pravitku koje se nalazi Plan sprječavanja nastanka otpada i njezin je sastavni dio. U svibnju 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. Planom su određeni ciljevi i mjere te aktivnosti, nositelji provedbe, izvori financiranja, ciljane vrijednosti te rok provedbe. Planom je predviđeno uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom. Za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom na području Republike Hrvatske planirano je izgraditi 13 centara za gospodarenje otpadom (CGO).

Prema navedenom planu u centrima za gospodarenje otpadom (CGO) mogu se odvijati različite aktivnosti vezane za sakupljanje i obradu komunalnog otpada, a može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica), postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada, postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada, postrojenja za mehaničko-biološku obradu miješanog komunalnog otpada, odlagališne plohe za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest i odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada.

U centrima za gospodarenje otpadom (CGO) mogu se zaprimati sljedeće vrste otpada: krupni (glomazni) otpad, odvojeno prikupljeni otpadni papir/karton, plastika, metal, staklo, odvojeno prikupljeni biootpad, građevni otpad, građevni otpad koji sadrži azbest, inertni proizvodni otpad i miješani komunalni otpad. Navedene vrste otpada se u centre za gospodarenje otpadom (CGO) dopremaju neposredno putem ovlaštenog sakupljača ili prijevoznika ili iz pretovarnih stanica.

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZA GOSPODARENJE OTPADOM EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO

Društvo je registrirano za sljedeće djelatnosti: reciklaža, proizvodnja plina, distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom, opskrba parom i toplom vodom, tehničko ispitivanje i analiza, promidžba (reklama i propaganda), kupnja i prodaja robe te trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu, proizvodnja električne energije, trgovina na veliko metalnim i nemetalnim ostacima i otpacima i materijalom za reciklažu, istraživanje i razvoj sustava gospodarenja otpadom, održavanje seminara iz područja gospodarenja otpadom, obrađivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na odlagališta komunalnog otpada te saniranje i zatvaranje odlagališta na temelju posebnih propisa, zbrinjavanje otpada, uporaba otpada, gospodarenje posebnim kategorijama otpada, skladištenje otpada, prijevoz otpada, savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem, inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje.

Osnivači i članovi Društva su Primorsko-goranska županija s udjelom od 48,72 %, Grad Rijeka s udjelom od 41,10 %, Općina Viškovo s udjelom od 8,00 % i Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka s udjelom od 2,18 %. Sjedište Društva je Pogled 2/4, u naselju Marčelji (Općina Viškovo).

Tijela Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine članovi Društva. Skupština može valjano odlučivati ako su na njoj nazočni članovi Društva koji u Društvu drže najmanje 66,0 % poslovnih udjela Društva. Nadzor nad vođenjem poslova Društva obavlja Nadzorni odbor koji ima pet članova. Uprava Društva sastoji se od najviše dva člana, od kojih je jedan predsjednik Uprave. Predsjednika i člana Uprave imenuje i opoziva Skupština. U slučaju da se ne imenuju dva člana Uprave, Društvo može zastupati i samo jedan član Uprave. Mandat članova Uprave traje četiri godine. Predsjednik Uprave od 1. studenoga 2016. do 5. lipnja 2019. bio je Josip Dedić, od 5. lipnja 2019. do 1. prosinca 2020. Miodrag Šarac, a od 1. prosinca 2020. do 28. ožujka 2022. Luka Traven. Od 29. ožujka 2022. do 3. srpnja 2022. predsjednik Uprave bio je Thierry Randisi, a od 6. srpnja 2022. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednik Uprave je Sanjin Đuran.

Unutarnje ustrojstvo i način rada regulirani su Pravilnikom o radu iz prosinca 2019. te izmjenama Pravilnika u veljači, svibnju i srpnju 2020. Pravilnikom se uređuje organizacija Društva, prava i obveze iz radnog odnosa, sistematizacija radnih mjesta i drugo. Ustrojen je Ured Uprave te sedam radnih jedinica (Prihvata, Mehaničko biološka obrada, Voda i plin, Održavanje, Odlagalište, Računovodstvo, financije i nabava, Razvoj, investicije i zaštita). Navedenim Pravilnikom utvrđeni su poslovi i uvjeti kojima trebaju udovoljavati zaposleni na pojedinom radnom mjestu. Sistematisacijom radnih mjera planirano je 68 zaposlenika, uključujući Upravu. Koncem 2019. bilo je 58 zaposlenika, a koncem 2020. bilo je 68 zaposlenika (61 na neodređeno vrijeme i sedam na određeno). Koncem 2021. bila su 62 zaposlenika (58 na neodređeno vrijeme i četiri na određeno). Zbog povećanog obujma posla tijekom 2019., 2020. i 2021. Društvo je temeljem ugovora o ustupanju radnika s agencijom za privremeno zapošljavanje dodatno angažiralo agencijske radnike. Tijekom 2019. Društvo je angažiralo 26 agencijskih radnika, tijekom 2020. ukupno 13 agencijskih radnika, a tijekom 2021. bilo je povremeno angažirano deset agencijskih radnika.

Društvo upravlja Županijskim centrom za gospodarenje otpadom Marišćina (dalje u tekstu: Centar) za obradu miješanog komunalnog otpada te ostalog otpada koji nije moguće prethodno reciklirati. Izgradnjom Centra na području Primorsko-goranske županije ostvarena je jedna od mjera utvrđena Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.

Slika broj 1

Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina

Izvor: mrežne stranice Društva

Projekt izgradnje Centra sufinanciran je sredstvima Europske unije. Vlada Republike Hrvatske zaključila je u lipnju 2009. s Europskom komisijom Dvostrani sporazum o sufinanciraju velikog projekta „Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina“ u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA), IPA Komponenta III – Regionalni razvoj, Operativni program „Zaštita okoliša“ CCI br.: 2007HR16IPO003 (Narodne novine, Međunarodni dio 8/09). Zaključene su dvije izmjene i dopune Dvostranog sporazuma, prve u travnju 2011. (Narodne novine, Međunarodni dio 11/11), a druge u ožujku 2013. (Narodne novine, Međunarodni dio 3/13). Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost je prema Ugovoru o suradnji na provedbi projekta iz siječnja 2011. bilo provedbeno tijelo projekta.

Za financiranje projekta izgradnje Centra u svibnju 2011. Društvo, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka zaključili su Ugovor o zajedničkom financiranju projekta „Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina“. Zaključena su i dva dodatka Ugovora o zajedničkom financiranju projekta u lipnju 2013. i prosincu 2017. Prema podacima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za navedeni projekt ukupno su plaćeni troškovi u iznosu od 256.755.601,00 kn, a odnosili su se na radove, opremu, nadzor radova, tehnički pomoć i odnose s javnošću. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije u iznosu od 178.367.362,00 kn.

Osim navedenog, prema podacima Društva, prije izgradnje Centra utrošena su sredstva Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke za otkup zemljišta, izradu projektne dokumentacije i pripremu izgradnje (projekti, pripremni radovi, suglasnosti, komunalni i vodni doprinosi i dozvole) u iznosu od 29.972.192,00 kn.

Izgrađeni Centar dio je sveukupnog projekta za uspostavu integriranog županijskog sustava gospodarenja otpadom koji obuhvaća i izgradnju pretovarnih stanica, izgradnju postrojenja za proizvodnju energije i daljnje proširenje odlagališnih ploha unutar Centra. Izgradnja pretovarnih stanica nije u nadležnosti Društva. Za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije iz odlagališnih plinova, prema obrazloženju Društva, pokrenut je proces ishođenja potrebne dokumentacije te se очekuje da će plinogenerator biti ugrađen i pušten u probni rad tijekom 2022. U vezi s dalnjim proširenjem odlagališta u 2022. pokrenut je postupak javne nabave za izgradnju odlagališne plohe (1C) ukupnog kapaciteta od 459 599 m³ jer su odlagališne plohe (1A i 1B) koje su u funkciji od početka rada Centra pri kraju svojih odlagališnih kapaciteta te je potrebno proširenje odlagališta.

U Centru se odvijaju sljedeći tehnološki procesi: prikupljanje otpada, prihvata otpada, privremeno skladištenje otpada, prethodna prerada otpada, biološka obrada, mehanička obrada, odlaganje otpada na odlagališne plohe, izdvajanje iskoristive komponente u svrhu oporabe te obrada procjednih voda. Centar je započeo s radom 2017., čime su stvoreni preduvjeti za sanaciju i zatvaranje svih odlagališta na području Županije na kojima se odlagao otpad prije izgradnje Centra. Prema Tehnološkom projektu iz 2014., planirani vijek trajanja Centra je 31,5 godina.

- Financijski planovi Društva za 2019., 2020. i 2021.

Privremenim Financijskim planom i planom rada iz svibnja 2019. te izmjenama plana za 2019. iz prosinca 2019., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 63.458.948,00 kn te ukupni rashodi u iznosu od 64.433.911,00 kn.

Najznačajniji planirani prihodi Društva odnose se na prihode za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada u iznosu od 44.732.738,00 kn ili 70,5 % ukupno planiranih prihoda koje Društvo najvećim dijelom ostvaruje temeljem ugovora s komunalnim društvima na području Primorsko-goranske županije. Ostali poslovni prihodi u najvećem dijelu se odnose na odgođene prihode od potpora za izgradnju Centra u iznosu od 17.500.000,00 kn.

Najznačajniji planirani rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu od 30.022.653,00 kn ili 46,6 % ukupno planiranih rashoda. Planirana su investicijska ulaganja u ukupnom iznosu od 23.034.432,00 kn. Iz sredstava Društva planirane su investicije u vrijednosti od 10.110.795,00 kn, a vrijednosno najznačajnije odnose se na ulaganje u sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 4.931.805,00 kn, dugotrajnu imovinu (instrumenti za novu automatsku mjernu postaju, dva stambena kontejnera, protupožarna oprema i drugo) u iznosu od 2.788.561,00 kn, dodatnu opremu (laboratorijska oprema, specijalne naprave, vozila i alati za rad i održavanje) u iznosu od 1.321.429,00 kn, naknade za izvlaštenja (imovinskopravna priprema zemljišta za izgradnju Centra) u iznosu od 604.000,00 kn i nadzor nad sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 55.000,00 kn. Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike (od srpnja 2020. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja), Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Fonda za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke ukupno su planirane investicije u vrijednosti od 12.923.637,00 kn. Navedenim sredstvima planirano je izvršiti plaćanje prema ugovorima za izgradnju Centra i za nadzor radova u iznosu od 8.321.358,00 kn te za nabavu dodatne opreme (laboratorijska oprema, specijalne naprave, vozila i alati za rad i održavanje) u iznosu od 4.602.279,00 kn.

Isto tako, za 2019. planirane su aktivnosti Društva koje se odnose na uklanjanje neugodnih mirisa, pripremu za prihvata povećanih količina otpada u ljetnoj sezoni, uključenje u sustav svih pretovarnih stanica, praćenje realizacije projekta izgradnje pristupne ceste, dovršetak imovinskopravne pripreme zemljišta, organizacijsko ustrojstvo i kadrovsku popunu Društva, sigurnost i zaštitu okoliša, plasman goriva iz otpada (GIO), definiranje razvojne strategije Društva i komunikaciju s javnošću. Za realizaciju navedenih aktivnosti nisu utvrđena planirana sredstva ni izvori financiranja.

Financijskim planom i planom rada za 2020. iz lipnja 2020., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 76.100.782,00 kn te ukupni rashodi u iznosu od 97.610.945,00 kn.

Najznačajniji planirani prihodi Društva odnose se na prihode za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada koje Društvo najvećim dijelom ostvaruje temeljem ugovora s komunalnim društvima na području Primorsko-goranske županije u iznosu od 54.700.782,00 kn ili 71,9 % ukupno planiranih prihoda. Ostali poslovni prihodi u najvećem dijelu odnose se na odgođene prihode od potpora za izgradnju Centra u iznosu od 20.000.000,00 kn.

Najznačajniji planirani rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu od 56.482.411,00 kn ili 57,9 % ukupno planiranih rashoda. Planirana su investicijska ulaganja u ukupnom iznosu od 8.021.709,00 kn. Iz sredstava Društva planirane su investicije u vrijednosti od 6.697.559,00 kn, a vrijednosno najznačajnije odnose se na sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 2.000.000,00 kn, ugradnju nove baklje u iznosu od 930.000,00 kn, naknade za izvlaštenja (imovinskopravna priprema, odnosno postupci izvlaštenja zemljišta za izgradnju Centra) u iznosu od 604.000,00 kn, nabavu dodatne laboratorijske opreme u iznosu od 540.850,00 kn, projektiranje ventilacijske sobe u cilju redukcije štetnih plinova u iznosu od 550.000,00 kn, izvođenje radova na premještanju baklje u iznosu od 425.809,00 kn, nabavu sustava mehaničkog vezanja bala u iznosu od 370.000,00 kn, projekt pripreme plohe 1C u iznosu od 200.000,00 kn, doradu automatskog sustava kontrole u mehaničko-biološkom postrojenju u iznosu od 200.000,00 kn i nabavu opreme za mehaničko-biološku obradu u iznosu od 190.000,00 kn. Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost planirana je nabava dodatne laboratorijske opreme u vrijednosti od 1.324.150,00 kn.

Isto tako, za 2020. planirane su aktivnosti Društva koje se odnose na uspostavu prihvata otpada s pretovarnih stanica, povećanje kapaciteta za obradu mehaničko-biološkog pogona s proizvođačima tehnoloških procesa, plasman dobivenog energetskog produkta u obliku goriva iz otpada te aktivnosti koje se odnose na održavanje i servisiranje opreme. Za realizaciju navedenih aktivnosti najvećim djelom nisu utvrđena planirana sredstva ni izvori financiranja.

Plan rada za 2020. napravljen je na temelju Smjernica za izradu godišnjeg plana, programa rada i poslovanja Društva, koji je prihvaćen na sjednici Skupštine Društva u prosincu 2019.

Financijskim planom i planom rada za 2021. iz veljače 2021., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 98.227.302,00 kn te ukupni rashodi u iznosu od 89.773.021,00 kn. Najznačajniji planirani prihodi Društva odnose se na prihode za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada koje Društvo najvećim dijelom ostvaruje temeljem ugovora s komunalnim društvima na području Primorsko-goranske županije u iznosu od 75.762.302,00 kn ili 77,1 % ukupno planiranih prihoda. Ostali poslovni prihodi u najvećem dijelu se odnose na odgođene prihode od potpora za izgradnju Centra u iznosu od 16.000.000,00 kn.

Najznačajniji planirani rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu od 57.883.928,00 kn ili 64,5 % ukupno planiranih rashoda.

Planirana su investicijska ulaganja u ukupnom iznosu od 10.201.997,00 kn. Iz sredstava Društva planirane su investicije u vrijednosti od 3.757.680,00 kn, a vrijednosno najznačajnije odnose se na sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1B u iznosu od 1.195.319,00 kn, radove u ventilacijskoj kontrolnoj sobi u iznosu od 647.746,00 kn, naknade za izvlaštenja (imovinskopravna priprema, odnosno postupci izvlaštenja zemljišta za izgradnju Centra) u iznosu od 604.000,00 kn, sustav vatrodojave u iznosu od 324.415,00 kn, izradu pretovarne rampe za transporter u iznosu od 151.200,00 kn, nabavu radio stanica i komunikacijskih jedinica u iznosu od 145.000,00 kn, projekt pripreme plohe 1C u iznosu od 200.000,00 kn, nadzor nad sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 100.000,00 kn i nadzor nad sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1B u iznosu od 100.000,00 kn.

Iz zajedničkih sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Društva planirana je nabava i preseljenje plinogeneratorskog postrojenja od 1 200 kW i pripadajuće trafostanice s odlagališta Viševac kojim upravlja komunalno društvo iz Rijeka u Centar kako bi se od odlagališnog plina počela proizvoditi električna energija u iznosu od 5.000.000,00 kn. Iz zajedničkih sredstava Primorsko-goranske županije i Društva planirana su ulaganja u sustav otpunjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 1.444.317,00 kn.

Isto tako, za 2021. predviđene su aktivnosti Društva koje se odnose na zaštitu okoliša i sprječavanje neugodnog utjecaja Centra na lokalno stanovništvo, utvrđivanje postojećeg stanja u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) i izrada studije nadogradnje kapaciteta, zbrinjavanje goriva iz otpada, aktivnosti na bioreaktorskom odlagalištu, održavanje postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO), povećanje laboratorijskih aktivnosti, finansijska konsolidacija Društva i izrada Strategije Društva. Za realizaciju navedenih aktivnosti nisu utvrđena planirana sredstva ni izvori financiranja.

Plan rada za 2021. napravljen je na temelju Smjernica za izradu godišnjeg plana, programa rada i poslovanja Društva koje su prihvачene na sjednici Skupštine Društva u veljači 2021.

Prema finansijskim planovima i planovima rada, Društvo je u 2019. i 2020. planiralo gubitak poslovanja, a za 2021. dobit, kao rezultat razlike planiranih prihoda i rashoda. Za 2019. planiran je gubitak u iznosu od 974.963,00 kn te za 2020. u iznosu od 21.510.163,00 kn. Za 2021. planirana je dobit u iznosu od 8.454.281,00 kn. Prema Finansijskom planu i planu rada za 2020. planiran je rezultat sa značajnjim gubitkom zbog povećanih rashoda koji opterećuju poslovanje, a koji se odnose na troškove zbrinjavanja proizvedenog goriva iz otpada, poskupljenje struje, značajnije troškove parafiskalnih nameta te premali kapacitet proizvodnog pogona za povećane količine otpada u ljetnim mjesecima.

Prema odredbi članka 45. Društvenog ugovora, godišnji plan i program rada i poslovanja Društva donosi Uprava na temelju smjernica koje utvrđuje Skupština. Plan i program rada Uprava donosi uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Skupština je u veljači 2019. donijela privremene Smjernice za izradu plana rada i finansijskog plana za 2019., a u studenome je donijela Smjernice za izradu izmjena plana rada i finansijskog plana za 2019. Nadzorni odbor je u lipnju 2019. donio odluku o prethodnoj suglasnosti na privremeni Finansijski plan i plan rada za 2019., a u prosincu je donio odluku o prethodnoj suglasnosti na izmjenu Finansijskog plana i plana rada za 2019.

Za izradu Finansijskog plana i plana rada za 2020., Skupština je u prosincu 2019. donijela Smjernice za izradu plana rada i finansijskog plana za 2020., dok je prethodnu suglasnost na Finansijski plana i plan rada za 2020. Nadzorni odbor donio u srpnju 2020.

Za izradu Finansijskog plana i plana rada za 2021., Skupština je u veljači 2021. donijela Smjernice za izradu plana rada i finansijskog plana za 2021., dok je prethodnu suglasnost na Finansijski plana i plan rada za 2021. Nadzorni odbor donio u ožujku 2021.

Privremeni Finansijski plan i plan rada za 2019. donesen je u svibnju 2019., a izmjene u prosincu 2019. Finansijski plan i plan rada za 2020. donesen je u lipnju 2020., a za 2021. u veljači 2021.

Društvo je planove za 2019. i 2020. donijelo sredinom poslovne godine, što dovodi u pitanje sam smisao planiranja kojim se utvrđuju poslovni ciljevi za narednu poslovnu godinu, a koji su utvrđeni u smjernicama koje donosi Skupština.

Prema obrazloženju Društva privremeni Financijski plan i plan rada za 2019. donesen je u svibnju 2019. zbog promjene Uprave, a Financijski plan i plan rada za 2020. tek u lipnju zato što postupak donošenja novog cjenika obrade i zbrinjavanja otpada nije proveden pravodobno, a iznos cijene je bitan podatak temeljem kojeg se rade projekcije poslovnih prihoda. Također, Financijski plan i plan rada za 2021. nije donesen prije početka poslovne godine.

Financijski plan i plan rada je dokument koji se donosi za razdoblje od jedne poslovne godine. Navedeni dokument mora biti detaljan, cjelovit i dobro pripremljen s pouzdanim podacima kojim se utvrđuje financijska struktura za narednu poslovnu godinu te se utvrđuje plan rada i aktivnosti koje se planiraju izvršiti u jednoj poslovnoj godini. Navedeni dokument je temelj za donošenje poslovnih odluka te je stoga bitno njegovo donošenje prije početka poslovne godine.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje godišnjeg financijskog plana i plana rada prije početka poslovne godine. Preporučuje u godišnjim financijskim planovima i planu rada planirati visinu sredstava za realizaciju pojedinih aktivnosti Društva te izvore financiranja.

Društvo nije donijelo strateški plan kojim bi se za određeno razdoblje definirali dugoročni ciljevi Društva. Strateškim planom potrebno je, između ostalog, u okviru gospodarenja komunalnim otpadom, utvrditi ciljeve, misiju i viziju Društva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strateški plan Društva kojim bi se utvrdili ciljevi, misija i vizija Društva te kojim bi se planirale dugoročne aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi Centar učinkovito poslovao prema predviđenom vijeku trajanja.

- Ostvarenje godišnjih poslovnih planova Društva za 2019., 2020. i 2021.

U izvještajima o poslovanju Društva za 2019., 2020. i 2021. iskazani su podaci o poslovnim rezultatima te su opisane poslovne aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem otpadom.

Ukupni prihodi u 2019. ostvareni su u iznosu od 65.113.441,00 kn, od čega prihodi za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada iznose 44.236.688,00 kn te čine 67,9 % ukupnih prihoda. Ostali poslovni prihodi u najvećem dijelu se odnose na odgođene prihode od potpora za izgradnju Centra u iznosu od 19.725.626,00 kn. Ukupni rashodi za 2019. ostvareni su u iznosu od 69.958.462,00 kn, od čega rashodi za materijalne troškove iznose 31.747.009,00 kn ili 45,4 % ukupnih rashoda.

Rashodi za investicijska ulaganja u 2019. ostvareni su u iznosu od 20.172.413,00 kn. Iz sredstva Društva ostvarene su investicije u iznosu od 8.001.121,00 kn, a odnose se na ulaganje u sustav otpolinjavajuća odlagališne plohe 1A u iznosu od 4.931.805,00 kn, dodatnu opremu (oprema za automatsku mjernu postaju, računalna oprema, nabava vozila i drugo) u iznosu od 2.841.104,00 kn, uređaj za dnevno prekrivanje u iznosu od 78.728,00 kn, instrumente za plin u iznosu od 55.660,00 kn, nadzor nad sustavom otpolinjavajuća odlagališne plohe 1A u iznosu od 55.000,00 kn i sustav evidencije radnog vremena u iznosu od 38.824,00 kn. Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke financirana su investicijska ulaganja u iznosu od 8.321.358,00 kn (izvršena su plaćanja prema ugovorima za izgradnju Centra i za nadzor radova).

Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Društva financirana je nabava dodatne opreme (laboratorijska oprema, specijalne naprave, vozila i alati za rad i održavanje) u iznosu od 3.849.934,00 kn.

Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Ministarstva i fondova Europske unije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Primorsko-goranske županije i Društva nabavljena je dodatna oprema (laboratorijska oprema, specijalne naprave, vozila i alati za rad i održavanje) u iznosu od 2.841.104,00 kn.

Ukupni prihodi u 2020. ostvareni su u iznosu od 65.621.556,00 kn te ukupni rashodi u iznosu od 67.379.290,00 kn. Najznačajniji ostvareni prihodi Društva odnose se na prihode za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada u iznosu od 44.628.769,00 kn ili 68,0 % ukupnih prihoda. Najznačajniji ostvareni rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu od 27.732.934,00 kn i čine 41,2 % ukupno ostvarenih rashoda za 2020.

Rashodi za investicijska ulaganja u 2020. ostvareni su u iznosu od 6.206.448,00 kn. Iz sredstava Društva ostvarene su investicije u iznosu od 3.936.295,00 kn, koje se odnose na sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 1.121.160,00 kn, ugradnju nove baklje u iznosu od 930.000,00 kn, nabavu laboratorijske opreme u iznosu od 520.068,00 kn, izvođenje radova na premještanju baklje u iznosu od 425.809,00 kn, doradu automatskog sustava kontrole u mehaničko-biološkom postrojenju u iznosu od 181.600,00 kn, pretovarnu rampu u iznosu od 172.157,00 kn, opremu za mehaničko-biološku obradu u iznosu od 160.650,00 kn, nadzor na sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 102.559,00 kn, projektiranje ventilacijske sobe u cilju redukcije štetnih plinova u iznosu od 33.000,00 kn, opremu za uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu od 23.635,00 kn, nadzor i zaštitu u vezi baklji u iznosu od 22.000,00 kn te ostala ulaganja u imovinu u iznosu od 243.657,00 kn.

Iz sredstava Ministarstva zaštite okoliša i energetike i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinancirana je nabava dodatne laboratorijske opreme u iznosu od 1.270.153,00 kn. Iz sredstava Primorsko-goranske županije sufinancirani su radovi na sustavu otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 1.000.000,00 kn.

Ukupni prihodi u 2021. ostvareni su u iznosu od 69.668.950,00 kn te ukupni rashodi u iznosu od 69.624.853,00 kn. Najznačajniji ostvareni prihodi Društva odnose se na prihode za uslugu obrade i zbrinjavanja otpada u iznosu od 48.117.439,00 kn ili 69,1 % ukupnih prihoda. Najznačajniji ostvareni rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu od 33.928.250,00 kn i čine 48,7 % ukupno ostvarenih rashoda za 2021.

Rashodi za investicijska ulaganja u 2021. ostvareni su u iznosu od 3.448.997,00 kn i sva su bila iz sredstava Društva. Odnose se na ulaganja u sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1B u iznosu od 852.895,00 kn, sustav otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 823.305,00 kn, radove u ventilacijskoj kontrolnoj sobi u iznosu od 648.464,00 kn, sustav vatrodojave u iznosu od 324.292,00 kn, izradu pretovarne rampe za transporter u iznosu od 153.086,00 kn, nabavu radio stanica i komunikacijskih jedinica u iznosu od 144.900,00 kn, nadzor na sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1A u iznosu od 73.795,00 kn, projekt pripreme plohe 1C u iznosu od 52.000,00 kn, nadzor na sustavom otplinjavanja odlagališne plohe 1B u iznosu od 30.000,00 kn, plinogenerator u iznosu od 13.000,00 kn i druga manja ulaganja u iznosu od 333.260,00 kn.

U uvodnom dijelu izvješća o realizaciji plana rada i poslovanja ostvarene aktivnosti Društva za 2019., 2020. i 2021. najvećim dijelom nisu vrijednosno iskazane, nego su opisno obrazložene s pojedinim naturalnim pokazateljima.

Za 2019. navedene aktivnosti se odnose na potpuno uklanjanje neugodnih mirisa, pripremu za prihvat povećanih količina otpada u ljetnoj sezoni, uključenje u sustav svih pretovarnih stanica, praćenje realizacije projekta izgradnje ceste D 427, dovršetak imovinskopravne pripreme zemljišta, organizacijsko ustrojstvo i kadrovsku popuna Društva, sigurnost i zaštitu okoliša, plasman goriva iz otpada, definiranje razvojne strategije Društva, komunikaciju s javnošću te finansijsku i upravljačku konsolidaciju Društva.

Za 2020. odnose se na potpuno uklanjanje neugodnih mirisa, uključenje u sustav svih pretovarnih stanica, pripremu za prihvat povećanih količina otpada u ljetnoj sezoni, plasman goriva iz otpada, aktivnosti na odlagališnoj plohi i sustavu otplinjavanja, ishodovanje nove okolišne dozvole i dozvole za gospodarenje otpadom te na finansijsku i upravljačku konsolidaciju Društva.

Za 2021. odnose se na zaštitu okoliša i sprječavanje neugodnog utjecaja Centra na lokalno stanovništvo, utvrđivanje postojećeg stanja u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO), zbrinjavanje goriva iz otpada, aktivnosti na bioreaktorskom odlagalištu i održavanje postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem izvještaju o poslovanju Društva, u dijelu izvješća o realizaciji plana rada, vrijednosno iskazivati podatke (prihode i rashode) na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima Društva kako bi se pratilo ostvarenje plana rada i pravodobno donosile poslovne odluke.

Zbrinjavanje komunalnog otpada

Dozvolom za gospodarenje otpadom se, prema odredbama članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, određuje adresa građevine u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom, količina otpada kao najveća količina pojedine vrste otpada koja se može godišnje obraditi i vrsta otpada prema ključnim brojevima iz Kataloga otpada, postupak gospodarenja otpadom s pripadajućim tehnološkim procesima, uvjeti obavljanja tehnoloških procesa, mjere za postupanje s otpadom koji nastaje, odnosno preostaje nakon obavljanja tehnoloških procesa, rok do kada mora biti obavljena provjera okolnosti koje utiču na ostvarivanje prava dodijeljenih dozvolom te mjere nakon zatvaranja, odnosno prestanka obavljanja postupaka za koje je izdana dozvola. U postupku izdavanja dozvole se prema odredbama članka 91. navedenog Zakona utvrđuje da je podnositelj zahtjeva registriran za djelatnost prema Pravilniku o gospodarenju otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe koje ispunjavaju uvjete propisane posebnim propisom, da sustav upravljačkog nadzora metoda udovoljava uvjetima propisanim Pravilnikom o gospodarenju otpadom, da je elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s navedenim Zakonom i Pravilnikom, da je građevina u kojoj će se obavljati postupak gospodarenja otpadom planirana dokumentom prostornog uređenja, da je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša te da raspolaže finansijskim jamstvom propisanim navedenim Zakonom.

Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Primorsko-goranske županije na lokaciji Centra u Općini Viškovo izdao je Društvu dozvolu za gospodarenje otpadom u travnju 2017. za prikupljanje, prihvat, pripremu prije oporabe ili zbrinjavanja te zbrinjavanje i oporabu otpada postupcima D1 (odlaganje otpada), D8 (biološka obrada otpada), D13 (spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1 – D2), D15 (skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenih pod D1 – D14).

Nadalje, postupcima R5 recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala i R13 (skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenih pod R1 – R12). Elaborat gospodarenja otpadom iz ožujka 2017. sastavni je dio dozvole za gospodarenje otpadom.

Dozvolom za gospodarenje otpadom omogućeno je preuzimanje 282 vrste otpada bez ograničenja, a zbrinjavanje i uporaba prema vrstama otpada obavlja se u količinama navedenim u dozvoli. Prema dozvoli, količina svih vrsta otpada koje se u jednom trenutku mogu nalaziti na lokaciji gospodarenja otpadom iznosi 3 886,95 t.

U postupku izdavanja dozvole utvrđeno je da je Društvo registrirano za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom, da raspolaže građevinom za koju je izdan akt kojim se dozvoljava uporaba građevine prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, da zapošljava osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, da sustav upravljačkog nadzora zadovoljava propisane uvjete, da je Elaborat gospodarenja otpadom izrađen u skladu s propisima, da je građevina planirana dokumentom prostornog uređenja, da raspolaže osiguranjem od štete koja može nastati kao posljedica obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom te da je zahtjev usklađen s odredbama Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Odredbama članka 95. Zakona o zaštiti okoliša i članka 5. Uredbe o okolišnoj dozvoli propisano je da je operater koji u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more dužan ishoditi okolišnu dozvolu.

Društvo je u kolovozu 2019. od nadležnog ministarstva pribavilo okolišnu dozvolu. Dozvolom su utvrđeni uvjeti pod kojima se dozvola izdaje i koji su sadržani u Knjizi uvjeta okolišne dozvole, a odnose se na tehnike vezane za proces u postrojenju (procesne tehnike, preventivne i kontrolne tehnike, gospodarenje otpadom, mjere predviđene za praćenje emisija u okoliš (monitoring) s metodologijom mjerjenja, učestalosti mjerjenja i vrednovanjem rezultata mjerjenja i način uklanjanja postrojenja).

Okolišnom dozvolom utvrđene su i granične vrijednosti emisija u zrak, vodu te imisija vrijednosti buke, učestalosti mjerjenja i vrednovanje rezultata, mjerjenja emisija te obveza informiranja javnosti i nadležnih tijela. Za mjerjenje emisija u zrak, odnosno mjerjenje emisije plinova određeno je mjerjenje provoditi na biofilterima ili vrećastim filterima postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO) četiri puta godišnje te na plinskoj baklji jednom godišnje.

Mjerjenje emisija u vodi provodi se uzimanjem trenutnog uzorka na mjestu nakon uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije sabirnog bazena. Učestalost mjerjenja je šest puta godišnje. Okolišnom dozvolom nisu utvrđeni posebni uvjeti mjerjenja izvan postrojenja.

Okolišnom dozvolom utvrđene su i obveze dostavljanja izvješća o provedenim mjerjenjima emisija u zrak jednom godišnje najkasnije do 1. ožujka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša.

Za podatke o količini ispuštene otpadne vode utvrđena je obveza dostavljanja Hrvatskim vodama, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana u pisanim i elektroničkom obliku putem elektroničke pošte, mjesečno i godišnje.

Prema uvjetima iz okolišne dozvole, Društvo je tijekom 2019., 2020. i 2021. provodilo propisana mjerjenja te dostavljalo propisana izvješća svim nadležnim tijelima navedenim u Okolišnoj dozvoli.

Prema odredbama članaka 110., 111., 112. i 113. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, djelatnosti prijevoz otpada, posredovanje u gospodarenju otpadom, trgovanje otpadom te postupak sakupljanja otpada u reciklažnom dvorištu mogu se obavljati nakon upisa u odgovarajuće očevidebitke koje prema odredbama članka 109. navedenog Zakona vodi nadležno ministarstvo. Upis se provodi na temelju podnesenog zahtjeva te uz ispunjavanje uvjeta propisanih za pojedinu djelatnost gospodarenja otpadom. Društvo je upisano u očevidebitke prijevoznika otpada od kolovoza 2016.

Iz opisanog je vidljivo da je Društvo tijekom 2019., 2020. i 2021. izvršavalo propisane obveze koje se odnose na osiguranje uvjeta za obavljanje djelatnosti u skladu s propisima, odnosno pribavljanje propisanih dozvola i provođenje nadzora nad zaštitom okoliša i kontrolom onečišćenja, upise u propisane očevidebitke te osiguranje kadrovskih i tehničkih prepostavki za obavljanje djelatnosti.

- Preuzimanje komunalnog otpada

Komunalni i drugi otpad s područja Primorsko-goranske županije preuzima se na daljnju obradu i zbrinjavanje u Centar od davatelja javnih usluga (komunalnih društva) te ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba – obrtnika koji posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom ili su upisane u propisane očevidebitke. Davatelji javnih usluga (komunalna društva) sakupljaju komunalni otpad od korisnika javne usluge³. Otpad koji sakupe davatelji javnih usluga (komunalna društva) u Centar se dovozi na dva načina: direktno kamionima u vlasništvu davatelja javnih usluga (komunalnih društava) ili kamionima u vlasništvu Društva koji preuzima otpad iz pretovarnih stanica⁴. U 2019., 2020. i 2021. komunalna društva (Komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka, Komunalac d.o.o., Jurdani i Komunalno društvo Viškovo d.o.o., Viškovo) koja sakupljaju komunalni otpad u naseljima koja su u neposrednoj blizini Centra sav sakupljeni otpad svojim kamionima dovoze u Centar, dok komunalna društva s udaljenih područja komunalni otpad dovoze do izgrađenih pretovarnih stanica. Pretovarnim stanicama upravljaju davatelji javnih usluga (komunalna društva). Na području Primorsko-goranske županije je do konca 2021. izgrađeno šest pretovarnih stanica za prihvat i privremeno odlaganje komunalnog otpada iz okolnih naselja. Izgrađene su pretovarne stanice na području gradova Cresa, Delnice, Novog Vinodolskog, Vrbovskog, Krka i Raba. U 2019. godini komunalni otpad je preuziman s pretovarnih stanica s područja gradova Raba, Novog Vinodolskog, Vrbovskog te Cresa, dok je u 2020. nakon stavljanja u funkciju započelo preuzimanje komunalnog otpada s pretovarne stanice s područja Grada Krka. Prema obrazloženju Društva u lipnju 2022. zaprimili su službenu obavijest da su osigurani preduvjeti za početak rada pretvorne stanice na području Grada Delnica te će do početka rada i potpisivanja ugovora za odvoz otpada s pretovarne stanice komunalno društvo koje sakuplja otpad na području Grada Delnica i okolnih naselja privremeno dovoziti otpad u pretovarnu stanicu Vrbovsko.

³ Korisnik javne usluge na području pružanja usluge je vlasnik nekretnine odnosno vlasnik posebnog dijela nekretnine i korisnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge ili stvarni korisnik nekretnine.

⁴ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Slika broj 2**Pretovarna stanica u Novom Vinodolskom**

Izvor: mrežne stranice Društva

Preuzimanje otpada s pretovarnih stanica vrši se po pozivu komunalnih društava ovisno o popunjenoći poluprikolice koja se nalazi na pretovarnoj stanici. Društvo prema pretovarnej stanici upućuje kamion s praznom poluprikolicom. Na ulasku u pretovarnu stanicu važe se kamion i prazna poluprikolica te se vrši zamjena pune i prazne poluprikolice. Prazna poluprikolica postavlja se na mjesto pretovara umjesto pune koja se upućuje u Centar. Na izlazu s lokacije opet se važe kamion i poluprikolica te se preuzima prateća dokumentacija nakon čega se otpad dostavlja u Centar. Prema Elaboratu gospodarenja otpadom vozila koja prevoze otpad (poluprikolice) su potpuno zatvorene i opremljene spremnikom za procjedne vode te je spriječeno rasipanje odnosno ispuštanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Pri preuzimanju pune poluprikolice djelatnik Društva vrši vizualnu provjeru sastava otpada putem otvora na vrhu poluprikolice koji služi za punjenje te provjerava točnost podataka u izrađenom pratećem listu. U slučaju da primijeti prisustvo otpada koji nije miješani komunalni otpad, od operatera pretovarne stanice zahtjeva izdvajanje nepodudarnih komponenti. Koncem 2020. Društvo je raspolagalo s osam vozila (kamiona) za preuzimanje sakupljanog otpada i 16 poluprikolica.

- Obrada i zbrinjavanje komunalnog otpada

U sklopu Centra izgrađeno je postrojenje za mehaničko-biološku obradu otpada (MBO), bioreaktorsko odlagalište, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda s pratećim građevinama te infrastruktura koja uključuje administrativnu zgradu, dvije mosne vase, unutarnje prometnice i drugo. Izgrađeni kapacitet postrojenja za mehaničko-biološku obradu otpada iznosi 100 000 t godišnje. Centar je smješten na površini od približno 41,3 ha, a ukupni kapacitet odlagališnih ploha koje su pripremljene za prihvatanje otpada (plohe 1A i 1B) iznosi 605 902 m³.

Slika broj 3

Postrojenje za mehaničko-biološku obradu otpada (MBO) i pročistač voda

Izvor: mrežne stranice Društva

Nakon što se komunalni otpad dostavi u Centar na ulazu se vrši vaganje vozila s otpadom te se provjerava prateća dokumentacija. Ovisno o vrsti otpada, nakon vaganja vozilo s otpadom upućuje se prema prihvatnoj jami postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO) ili izravno na odlagalište. Vozilo s otpadom koji se upućuje prema prihvatnoj jami postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO) se vožnjom unatrag pozicionira na jedno od istovarnih mjesto (vrata hale), kroz koja istovaruje otpad u prihvatnu jamu u kojoj se otpad (miješani komunalni otpad i ostaci od čišćenja ulica) privremeno skladišti sve dok ne bude upućen na proces mehaničko-biološke obrade. Prema Elaboratu gospodarenja otpadom jama za prihvatanje otpada projektirana je tako da se u nju može odložiti trodnevni nominalni kapacitet komunalnog otpada, odnosno dvodnevni maksimalni kapacitet komunalnog otpada. Na taj se način omogućuje visoka fleksibilnost rada postrojenja, kako u slučaju eventualnih zastoja u radu u samom postrojenju, tako i zbog mogućih oscilacija u pristiglim količinama komunalnog otpada.

Jama se nalazi ispod razine platoa na koji pristupaju kamioni tijekom istovara otpada, čime se sprječava kontakt kamionskih guma s otpadom i nije nužno potrebno pranje kamionskih guma prije odlaska iz Centra. Jama za prihvrat otpada je u stalnom podtlaku, što onemogućava izlazak neugodnih mirisa kroz prihvatna vrata hale. Zrak koji se odsisava iz prostora prihvatne jame obrađuje se na biofiltru, čime se iz njega uklanjuju prisutne organske tvari i neugodni mirisi. Ulagana vrata hale otvaraju se i zatvaraju velikom brzinom, čime se dodatno sprječava eventualni izlazak neugodnih mirisa, a iznad vrata su postavljeni takozvani topovi vodene magle koji sprječavaju izlazak prašine i insekata u okolinu tijekom istovara otpada.

Manipuliranje otpadom unutar prihvatne jame izvodi se prihvatnim kranom. Kran osigurava sljedeće funkcije: optimalnu iskoristivost volumena bunkera preraspodjelom otpada u njemu, miješanje različitih sastavnih frakcija otpada i vađenje nepoželjnih materijala iz otpada (izdvajaju se u za to namijenjene rolo kontejnere).

Upravljanje sustavima kao što je otvaranje i zatvaranje vrata, sustav vodene magle, upravljanje kranom i sustav ventilacije je u potpunosti automatizirano i odvija se putem računalnog sustava za nadzor SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition).

Eventualno izdvojeni opasni otpad iz zaprimljenog komunalnog otpada odnosno otpad od fizikalno-kemijskih obrada otpada koji sadrži opasne tvari, nakon što se iz prihvatne jame izdvoji u za to pripremljeni kontejner smješten neposredno uz prihvatnu jamu, do predaje ovlaštenom sakupljaču privremeno se skladišti u kontejnerima koji su smješteni u hali za privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada.

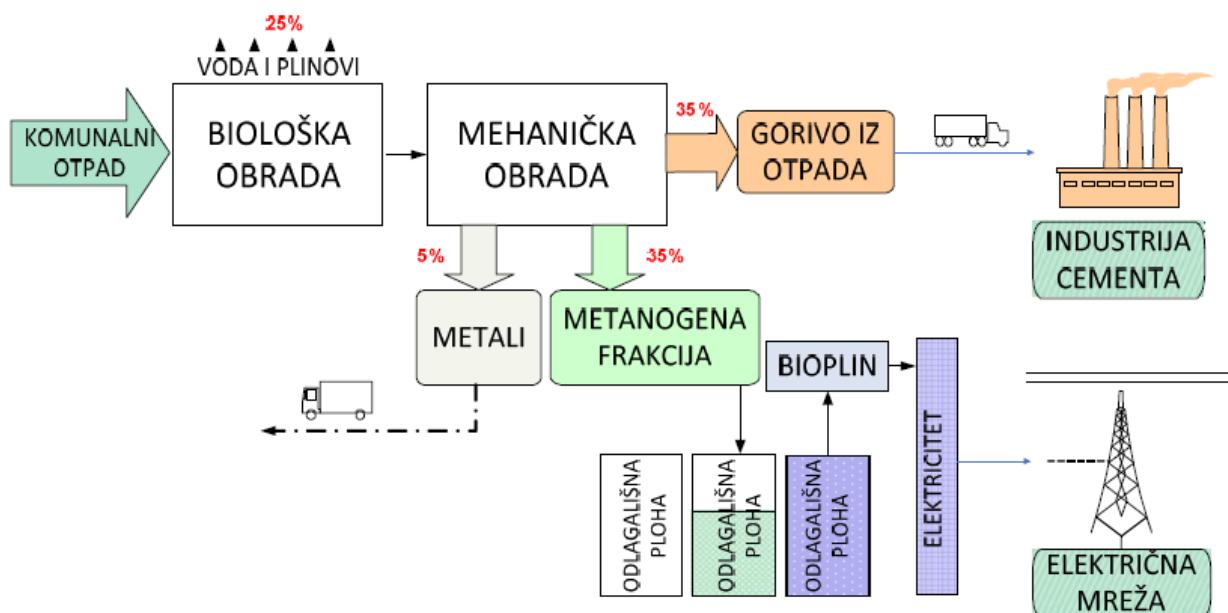
Prethodna prerada prije biološke obrade odvija se u istoj hali u kojoj je organiziran prihvat otpada u prihvatnoj jami. Prethodna prerada podrazumijeva usitnjavanje zaprimljenog otpada prije njegove biološke obrade. Otpad se iz prihvatne jame prihvatnim kranom dozira u predusitnjivač gdje se usitnjava do 200 mm. Usitnjivač je montiran na pokretni most i miče se širim zgrade. Usitnjeni otpad pada u privremeni bunker koji se nalazi ispod usitnjivača i pokretnog mosta. Na dnu privremenog bunkera izvedena je rešetka kojom se procjedna voda odvodi u sustav odvodnje. Upravljanje navedenim sustavima je također u potpunosti automatizirano i odvija se putem računalnog sustava za nadzor SCADA.

Postrojenje za biosušenje nalazi se u istoj hali kao i dio za prihvati prethodnu preradu otpada prije biološke obrade – biosušenja. Ciljevi biosušenja su: stabilizacija i higijenizacija organske materije, uklanjanje vode i povećanje kalorične ogrjevne vrijednosti otpada. Postrojenje za biosušenje koristi 12 komora za biosušenje (bioreaktora). Punjenje i pražnjenje komora za biosušenje odvija se u potpunosti automatski pomoću procesnog krana. Usitnjeni otpad koji je potrebno bioosušiti dobavlja se iz privremenog bunkera. Kad biološko sušenje završi, bioosušeni materijal iz svake komore za biosušenje transportira se do tračnog transportera koji je opremljen lijevkom za utovar. Tračni transporter dozira otpad u daljnju mehaničku obradu. Svaka je komora opremljena vlastitim sustavom za ventilaciju koji je spojen na sustav ventilacije cijelog postrojenja. Ventilacijom se ostvaruje sušenje otpada, a svaki ventilacijski krug pojedine komore opremljen je izmjenjivačima topline tipa voda/zrak kojima se omogućuje hlađenje zraka i uklanjanje vode iz otpada tijekom ljetnih mjeseci. Izmjenjivači topline odvode toplinu nastalu u procesu biološke razgradnje u rashladnu vodu, koja se zatim hlađi u rashladnom tornju, gdje se toplina predaje u atmosferu. Ako se zbog visokih vanjskih temperatura voda ne može ohladiti u rashladnom tornju, njezino hlađenje odvija se u hladnjaku. Dio ukupne mase komunalnog otpada se procesom biosušenja izgubi jer se iz otpada ukloni voda.

Nakon procesa biosušenja, otpad se procesnim kranom prenosi u tračni usipni bunker te tračnim transporterom u dio postrojenja za daljnju mehaničku obradu (rafinaciju), gdje se pomoću niza uređaja/strojeva iz njega odvajaju različite frakcije kao što su gorivo iz otpada (GIO), metali, plastika, teška frakcija i metanogena frakcija pogodna za proizvodnju bioplina koji je pogodan za daljnje energetsko iskorištavanje (proizvodnju električne energije). Gorivo iz otpada može biti visokokvalitetno kruto gorivo definiranih svojstava pod nazivom SRF (engl. Solid Recovered Fuel) ili može biti bitno niže kalorijske vrijednosti i s većom vlagom pod nazivom RDF (engl. Refuse Derived Fuel).

Slika broj 4

Postrojenje za MBO s biosušenjem i dalnjom obradom biorazgradivog dijela otpada u kontroliranim bioreaktivnim odlagališnim plohamama

Izvor: Sažeti izvještaj o provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš,
Ekoplus d.o.o. (siječanj 2010.)

Sekundarnom obradom (mehaničkom rafinacijom) želi se već predobrađenom, bioosušenom otpadu dodatnim tretmanom poboljšati svojstva i karakteristike te ga na taj način pripremiti za daljnju upotrebu, bilo kao sekundarnu sirovину, bilo kao alternativno gorivo iz otpada ili biološki obrađenu frakciju pogodnu za proizvodnju bioplina u kontroliranim bioreaktorskim odlagalištima. Cilj mehaničke rafinacije jest proizvesti gorivo iz otpada, po sastavu odgovarajuće za upotrebu u industrijskim pećima (cementare i drugo). Na kraju procesa mehaničko-biološke obrade, otpad tj. produkti obrade se izravno iz tračnih transportera, odvojeno po svojstvu i vrsti, prihvataju u odgovarajućim stacioniranim posudama, spremnicima i drugoj ambalaži, koja je izrađena na način da omogućava sigurno punjenje i pražnjenje.

Odvojeno se prihvata: metanogena frakcija miješanog komunalnog otpada kao ostatak obrade na zračnom separatoru (dva rolo kontejnera od 30 m^3), situ (dva rolo kontejnera od 30 m^3) i optičkom separatoru (dva rolo kontejnera od 30 m^3); željezni metali (dva rolo kontejnera od 30 m^3); neželjezni metali (dva rolo kontejnera od 30 m^3) te gorivo iz otpada (GIO) koje se balira ili ukrcava izravno u vozilo kojim se odvozi iz prostora Centra. Također se odvaja i ostali otpad od mehaničke obrade otpada.

Metanogena frakcija miješanog komunalnog otpada i ostali otpad od mehaničke obrade odvoze se u kontejnerima u kojima se prihvataju izravno na odlagališnu plohu u sklopu Centra, gdje se iskrcavaju i odlažu. Željezni i neželjezni metali predaju se ovlaštenom oporabitelju, a gorivo iz otpada (GIO) se odvozi s lokacije Centra. Transport posuda, prijenosnih spremnika i ostalih pakiranja otpadnih materijala u prostoru Centra obavlja se viljuškarom te kamionom navlakačem kontejnera s kranom. Prije odlaganja, odnosno transporta otpada s lokacije, otpad se obvezno važe te se izrađuje propisana dokumentacija (prateći list za otpad te ostala dokumentacija nužna za prijevoz otpada do krajnjeg obrađivača).

Dnevni kapacitet obrade komunalnog otpada u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) približno iznosi 400 t otpada na dan, dok je tjedni limit oko 1 600 t otpada.

U tablici broj 2 daju se podaci o ukupnoj količini preuzetog otpada, količini komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO), proizvedenom gorivu iz otpada, izgubljenoj masi otpada tijekom mehaničko-biološke obrade otpada i ukupnoj količini odloženog otpada u 2019., 2020. i 2021.

Tablica broj 2

Ukupna količina preuzetog otpada u Centar, količina komunalnog otpada koji se obrađuje u MBO postrojenju i ukupna količina odloženog otpada u 2019., 2020. i 2021.

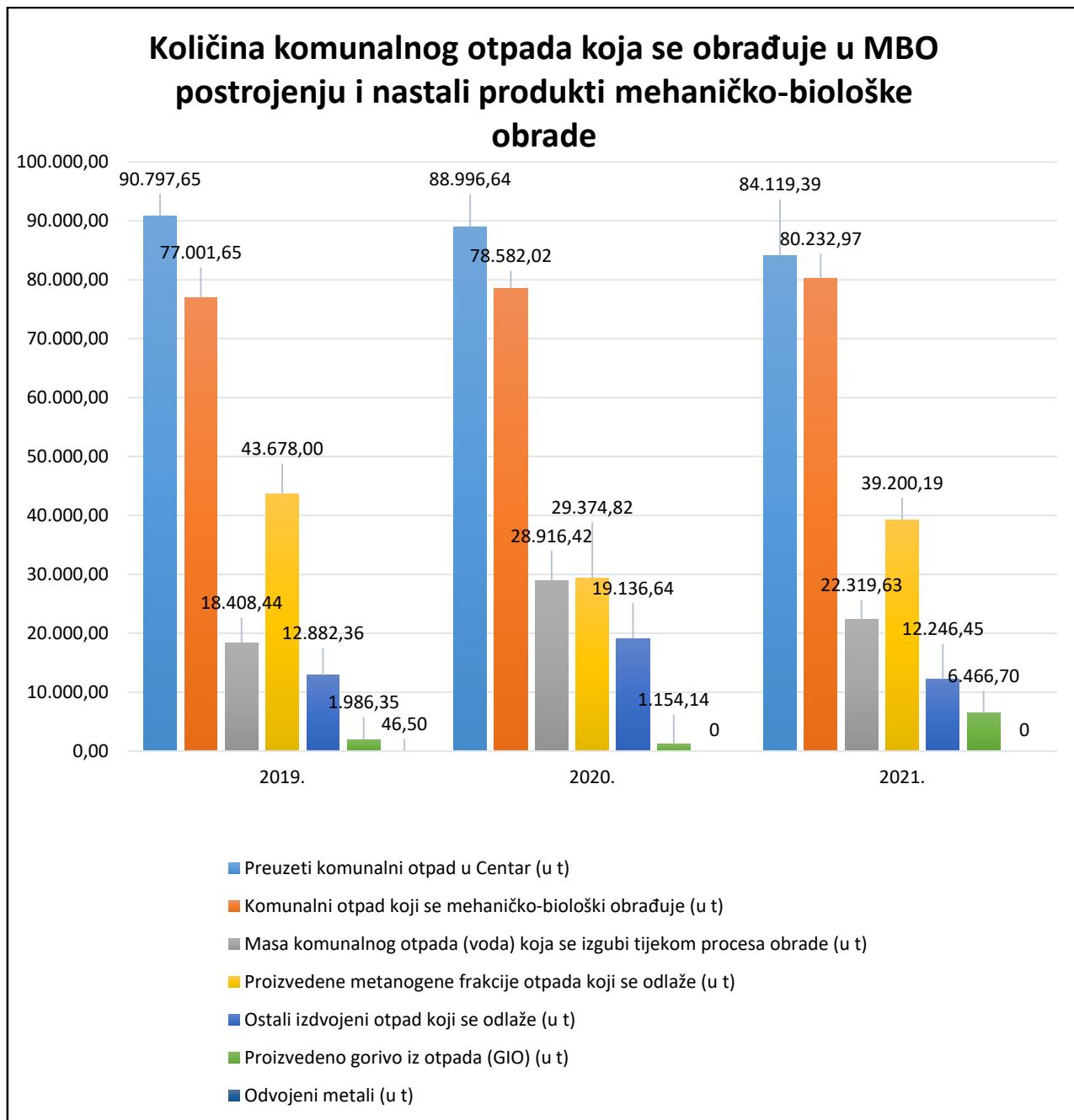
u t

Godina	Preuzeta količina otpada u Centar			Komunalni otpad koji se obrađuje u MBO postrojenju			Odloženi otpad				
	Ukupno preuzeti otpad	Komunalni otpad	Ostali otpad	Ukupna količina komunalnog otpada koji se mehaničko-biološki obrađuje	Masa komunalnog otpada koja se izgubi tijekom procesa obrade	Komunalni otpad koji se oporabljuje nakon postupka obrade u MBO postrojenju	Ukupna količina odloženog otpada	Odloženi komunalni otpad nakon postupka obrade u MBO postrojenju		Zbrinjavanje otpada izravnim odlaganjem na odlagalište	
								Proizvedene metanogene frakcije otpada	Ostali izdvojeni otpad	Komunalni otpad	Ostali otpad
2019.	122 049,140	90 797,650	31 251,490	77 001,650	18 408,440	1 986,350	46,500	101 607,850	43 678,000	12.882,360	13 796,000
2020.	98 553,080	88 996,640	9 556,440	78 582,020	28 916,420	1 154,140	-	68 482,520	29 374,820	19 136,640	10 414,620
2021.	84 883,670	84 119,390	764,280	80 232,970	22 319,630	6 466,700	-	56 097,340	39 200,190	12 246,450	3 886,420
UKUPNO	305 485,890	263 913,680	41 572,210	235 816,640	69 644,490	9 607,190	46,500	226 187,710	112 253,010	44 265,450	28 097,040
											41 572,210

Tijekom 2019. u Centar je preuzeto 122 049,140 t otpada, od čega se na komunalni otpad odnosi 90 797,650 t ili 75,0 %. U 2020. preuzeto je 98 553,080 t, od čega se na komunalni otpad odnosi 88 996,640 t ili 90,3 %. U odnosu na 2019. količina preuzetog otpada u 2020. se smanjila za 18,6 %. U 2021. preuzeto je 84 883,670 t, od čega se na komunalni otpad odnosi 84 119,390 t ili 99,1 %. Količina preuzetog komunalnog otpada u 2021. smanjila se u odnosu na prethodnu godinu za 13,9 %. U posljedne tri godine Centar je najvećim dijelom smanjio preuzimanje ostalog otpada zbog čega se smanjila i količina ukupno preuzetog otpada. U cjeniku koji je vrijedio u 2019. nisu bili navedeni ključni brojevi otpada koji se mogu predati u Centar, što je izmijenjeno u cjeniku za 2020. te je rezultiralo i manjim prihvatom ostalog otpada u Centar.

U grafičkom prikazu broj 1 daju se podaci o količini komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) i nastali produkti mehaničko-biološke obrade za 2019., 2020. i 2021.

Grafički prikaz broj 1

Izvor: Državni ured za reviziju

Centar je u 2019. ukupno preuzeo 90 797,650 t komunalnog otpada, od čega se 77 001,650 t ili 84,8 % komunalnog otpada obradilo u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Masa komunalnog otpada (voda) koja se izgubi tijekom procesa obrade biosušenjem u 2019. je iznosila 18 408,440 t ili 23,9 % ukupnog komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Tijekom godine proizvedeno je 1 986,350 t goriva iz otpada (GIO), što je 2,6 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Gorivo iz otpada predano je ovlaštenim oporabiteljima. Također je izdvojeno 46,50 t metalnog otpada ili 0,1 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Metalni otpad predan je ovlaštenim oporabiteljima na daljnju uporabu. Procesom obrade u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) proizvedeno je 43 678,00 t metanogene frakcije ili 56,7 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Isto tako, procesom obrade nastao je ostali izdvojeni otpad (pahuljasta frakcija i prašina te ostali otpad) od 12 882,360 t ili 16,7 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Metanogena frakcija i ostali otpad koji nastaje u procesu obrade odlažu se na odlagališnu plohu. Nakon što se ispunе odlagališne plohe iz metanogene frakcije predviđeno je koristiti plin koji će nastati procesom dodavanja vode u odlagališne plohe. Izgradnjom plinogeneratora nastali plin moći će se koristiti za proizvodnju električne energije.

U 2020. ukupno je preuzeto 88 996,640 t komunalnog otpada, od čega se 78 582,020 t ili 88,3 % obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Masa komunalnog otpada (voda) koja se izgubi tijekom procesa obrade u 2020. je iznosila 28 916,420 t ili 36,8 % ukupnog komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Tijekom godine proizvedeno je 1 154,140 t goriva iz otpada (GIO), što je 1,5 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Gorivo iz otpada predano je ovlaštenim oporabiteljima. Procesom obrade u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) proizvedeno je 29 374,820 t metanogene frakcije ili 37,4 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Isto tako, procesom obrade nastao je ostali izdvojeni otpad (pahuljasta frakcija i prašina, ostali otpad) od 19 136,640 t ili 24,4 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Metanogena frakcija i ostali otpad koji nastaje u procesu obrade odlažu se na za to predviđenu odlagališnu plohu.

U 2021. ukupno je preuzeto 84 119,390 t komunalnog otpada, od čega se 80 232,970 t ili 95,4 % obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Masa komunalnog otpada koja se izgubi tijekom procesa obrade u 2021. je iznosila 22 319,630 t ili 27,8 % ukupnog komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Tijekom godine proizvedeno je 6 466,700 t goriva iz otpada (GIO), što je 8,1 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Gorivo iz otpada predano je ovlaštenim oporabiteljima. Procesom obrade u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) proizvedeno je 39 200,190 t metanogene frakcije ili 48,9 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Isto tako, procesom obrade nastao je ostali izdvojeni otpad (pahuljasta frakcija i prašina, ostali otpad) od 12 246,450 t ili 15,3 % komunalnog otpada koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Metanogena frakcija i ostali otpad koji nastaje u procesu obrade se odlažu na odlagališnu plohu.

Na odlagališne plohe u sklopu Centra, osim produkta mehaničko-biološke obrade komunalnog otpada (metanogene frakcije i ostalog otpada), odlaže se i neopasni otpad (komunalni i ostali otpad) koji se odlaže na odlagališne plohe odmah po prihvatu, bez prethodne obrade.

U 2019. ukupno je na odlagališne plohe odloženo 101 607,850 t ili 83,3 % ukupno preuzetog otpada u Centar. Od ukupno odloženog otpada 55,7 % se odnosi na otpad nakon postupka obrade (metanogena frakcija i ostali izdvojeni otpad).

U 2020. odloženo je 68 482,520 t ili 69,5 % ukupno preuzetog otpada, od čega je odloženi otpad nakon postupka obrade (metanogena frakcija i ostali izdvojeni otpad) činio 70,8 % ukupno odloženog otpada.

U 2021. odloženo je 56 097,340 t ili 66,1 % ukupno preuzetog otpada, od čega je odloženi komunalni otpad nakon postupka obrade (metanogena frakcija i ostali izdvojeni otpad) činio 91,7 % ukupno odloženog otpada.

Zbrinjavanje neopasnog otpada (komunalni i ostali otpad) izravnim odlaganjem bez prethodne obrade u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) najvećim dijelom se odnosi na zbrinjavanje prethodno usitnjene glomaznog otpada. U 2019. ukupno je izravno odloženo 45 047,490 t otpada, u 2020. je izravno odloženo 19 971,060 t, dok je u 2021. izravno odloženo 4 650,700 t.

Pri iskrcaju neopasnog otpada na odlagališne plohe vrši se vizualna kontrola pristiglog otpada. Ako se primijeti komponenta otpada koju nije moguće prihvati, ona se izdvaja iz mase otpada i zbrinjava na propisani način, odnosno ne prihvaća. Ako se primijeti da zaprimljeni otpad ima karakteristike koje odgovaraju miješanom komunalnom otpadu, upućuje ga se na obradu u postrojenje za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Prema Obrascu OZO za 2019. na skladištu je na 31. prosinca privremeno bilo odloženo 555,520 t miješane ambalaže, 7,32 t crijeva/pločica i keramike te 2,220 t stakla. U Obrascu OZO za 2020. na 1. siječnja nisu preneseni podaci iz prosinca 2019. o privremeno odloženom otpadu. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe navedeni otpad više se ne nalazi na privremenom skladištu, nego je odložen na odlagališne plohe unutar Centra, a trebao je biti predan oporabiteljima na daljnju oporabu. U Obrazac OZO za 2020. trebalo je prenijeti podatke o privremenom skladištenju navedenog otpada te navesti podatak o postupanju s otpadom odnosno je li proveden postupak uporabe (R) ili zbrinjavanja (D).

Državni ured za reviziju preporučuje sav otpad koji se može oporabiti predavati ovlaštenim oporabiteljima.

U sklopu Centra za prihvat otpada pripremljene su plohe 1A i 1B (kapacitet od 605 902 m³), sa svim pratećim sustavima. Odlagališna ploha 1A namijenjena je odlaganju metanogene frakcije komunalnog otpada. Odlagališna ploha 1B namijenjena je odlaganju metanogene frakcije komunalnog otpada (na istočnom dijelu plohe) i neopasnog proizvodnog otpada (na zapadnom dijelu plohe), zbog čega je razdjeljnim nasipom podijeljena na istočni i zapadni dio. Plohe 1A i 1B su razdjeljnim nasipima podijeljene na po četiri polja. Poprečnim i uzdužnim nagibima dna osigurava se odvodnja oborinskih voda s pojedinog polja, a razdjeljnim nasipima sprječava se nastanak procjednih voda na poljima na kojima se nije započelo s odlaganjem otpada. Voda se iz pojedinog polja putem drenažnih cijevi vodi do revizijskih okana i bazena za prikupljanje procjedne vode, odnosno u slučaju čiste oborinske vode do upojnih bunara.

Odlagališne plohe odnosno radna polja se po redoslijedu popunjavaju u etažama visine dva metra, što uključuje i materijal za dnevno prekrivanje. Svako se polje popunjava jednu po jednu etažu sve do postizanja maksimalne moguće visine. Nakon što se pojedino polje popuni, započinje se s punjenjem sljedećeg polja. Nakon što se sva polja pojedine odlagališne plohe zapune do visine obodnog nasipa, odlaganje se nastavlja u etažama preko cijele površine plohe. Istreseni se otpad prihvata utovarivačem – buldožerom te gura do mjesta ugradnje, gdje se rasprostire u slojevima debljine 0,3 – 0,4 m. Nakon rasprostiranja slijedi kompaktiranje. Za kompaktiranje se koristi teška mehanizacija. Zbijanje metanogene frakcije otpada vrši se buldožerom gusjeničarom do vrijednosti 0,65 t/m³, dok se neopasan otpad zbijja kompaktorom do minimalne vrijednosti od 0,85 t/m³. Svakodnevno je potrebno vršiti dnevno prekrivanje odloženog i zbijenog otpada, s osnovnim ciljem sprječavanja unosa oborinskih voda u tijelo odlagališta.

Pristup pojedinoj plohi odlagališta osiguran je pristupnom rampom, a oko odlagališnih ploha izvedena je makadamska protupožarna cesta.

U tablici broj 3 daju se podaci o iskorištenosti i vijeku upotrebe odlagališnih ploha do konca 2021.

Tablica broj 3

Iskorištenost i vijek upotrebe odlagališnih ploha do konca 2021.

	Odlagališna ploha 1A	Odlagališna ploha 1B	Odlagališna ploha 1C
Kapacitet u m ³	302 387	303 515	459 598
Iskorištenost kapaciteta do 31. 12. 2021. u m ³	302 387	110 612	0
Godine korištenja od početka rada Centra	4	4	0

Kapacitet odlagališnih ploha (1A, 1B i 1C) ukupno iznosi 1 065 500 m³. U Elaboratu gospodarenja otpadom Društva procijenjeni korisni vijek uporabe navedenih odlagališnih ploha nije procijenjen pojedinačno za svaku plohu zato što je predviđeno istodobno popunjavanje plohe 1A i 1B jer je odlagališna ploha 1A namijenjena samo za odlaganje metanogene frakcije, a 1B i 1C za odlaganje metanogene frakcije i neopasnog proizvedenog otpada. Elaboratom je nadalje utvrđeno da je kapacitet navedenih ploha dostatan za oko osam godina odlaganja metanogene frakcije i oko pet godina odlaganja neopasnog proizvodnog otpada. Do konca 2021. odlagališna ploha 1A u cijelosti je popunjena, dok je kapacitet plohe 1B popunjen 36,4 %.

Nakon zapunjjenja kapaciteta odlagališnih ploha (1A, 1B i 1C) predviđeno je stavljanje u funkciju ploha (2A, 2B i 2C) ukupnog kapaciteta od 1 624 800 m³ s procijenjenim vijekom trajanja 18 i pol godina.

Komunalno društvo iz Rijeke je od 2012. do 2015., nakon zatvaranja odlagališta otpada Viševac 2012., sav sakupljeni otpad s područja gradova Rijeke, Kastva, Bakra i Kraljevice te općina Viškovo, Kostrena, Čavle, Jelenje i Klana odlagalo na odlagališnu plohu 2A, koja je bila ustupljena komunalnom društvu iz Rijeke kao privremeno odlagalište. Navedeno privremeno odlagalište (faza 0-1) koje se nalazi na dijelu jedne od predviđenih odlagališnih ploha 2A unutar Centra je u nadležnosti komunalnog društva iz Rijeke. Prema obrazloženju Društva, otpad odložen na privremeno odlagalište (faza 0-1) nije prekriven adekvatnim pokrovnim brtvenim slojem i rekultiviran – hortikultурно uređen. Zbog neadekvatnog prekrivanja odloženog otpada na odlagališnoj plohi 2A, oborinske vode penetriraju u tijelo odlagališta, a posljedica toga je povećano stvaranje procjednih voda, kao i stvaranje odlagališnih plinova i neugodnih mirisa, jer ploha nije spojena na nikakav aktivni sustav otpljinjavanja, odnosno sustav za prikupljanje i obradu odlagališnog plina.

Prema Dvostranom sporazumu o sufinanciranju velikog projekta „Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina“ i zaključenim dvama izmjenama i dopunama određena su četiri pokazatelja ostvarenih rezultata, a to su: iz količine otpada dopremljene u postrojenje za mehaničko-biološku obradu (MBO) izdvojiti 35,0 % goriva iz otpada, 35,0 % metanogene frakcije, 25,0 % vode i 5,0 % metala.

Revizijom je utvrđeno da je Društvo od 2019. do 2021. proizvelo svega 4,1 % goriva iz otpada (GIO) u odnosu na komunalni otpad koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Posljedica navedenog je povećana proizvodnja produkta mehaničko-biološke obrade komunalnog otpada (metanogene frakcije i ostalog otpada) koji je u navedenom razdoblju činio 66,4 % u odnosu na komunalni otpad koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Proizvedena metanogena frakcija i ostali otpad se odlaže na odlagališne plohe. U navedenom razdoblju 29,5 % mase komunalnog otpada (voda) se izgubilo tijekom procesa mehaničko-biološke obrade te je izdvojeno 0,02 % metala u odnosu na komunalni otpad koji se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Prema obrazloženju Društva, odlagališna ploha 2A već je djelomično iskorištena odnosno na njoj se nalazi neobrađeni komunalni otpad (odložilo ga je komunalno društvo iz Rijeke), čime se smanjio kapacitet plohe 2A za 60,0 %.

S obzirom na to da vijek trajanja Centra najvećim dijelom ovisi o dinamici kojom se brzinom iskorištavaju kapaciteti odlagališnih ploha te da je kapacitet odlagališne plohe 2A već djelomično iskorišten, Državni ured za reviziju preporučuje u suradnji s komunalnim društvom za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom iz Rijeke preispitati odlaganje komunalnog otpada na odlagališne plohe (2A) te mogućnost oslobađanja popunjene odlagališne plohe koja bi se koristila u skladu s procijenjenim vijekom trajanja Centra.

Revizijom je utvrđeno da se u 2020. i 2021. pri obradi u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) nisu izdvajali metali, odnosno navedeni izdvojeni metali su se klasificirali pod drugim ključnim brojem otpada. Prema obrazloženju Društva, izdvojeni metali bili su previše onečišćeni drugim otpadom zbog čega su evidentirani pod drugim ključnim brojem otpada te odloženi na odlagališnu plohu.

Državni ured za reviziju preporučuje nakon mehaničko-biološke obrade izdvojeni metal klasificirati u skladu s Katalogom otpada te preispitati mogućnost predaje izdvojenog metala ovlaštenim oporabiteljima s obzirom na to da je Društvo u 2019. ostvarilo prihode od prodaje izdvojenog metala.

- Zbrinjavanje viška miješanog komunalnog otpada

Društvo je u 2020. i 2021. zbog nastalih kvarova na postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) i povećane količine primljenog otpada tijekom ljetnih mjeseci moralo drugim pravnim osobama registriranim za gospodarenje otpadom u 2020. predati 2 741,640 t, a u 2021. predati 265,920 t miješanog komunalnog otpada. U 2020. trošak Društva za obavljene usluge je iznosio 1.978.074,00 kn, a u 2021. je iznosio 159.494,00 kn.

Kapacitet obrade postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO) je 1 600 t na tjedan. Kvarovi koji se povremeno dogode se otklanjaju u što je moguće kraćem roku.

Kako je proizvodni proces napravljen na jednoj liniji, svaki kvar zaustavlja ili usporava obradu i proizvodnju, a alternativni sustav ne postoji. Isto tako, prema podacima Društva, u ljetnim mjesecima u Centar se dovoze povećane količine komunalnog otpada zbog turističke sezone te Društvo ne može obraditi sav otpad u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) zbog čega se dio viška miješanog komunalnog otpada odvozi iz Centra.

Prema obrazloženju Društva, višak miješanog komunalnog otpada tijekom ljetnih mjeseci se odvozi, jer su nedovoljni kapaciteti za obradu miješanog komunalnog otpada koji nije prošao kroz primarnu selekciju (odvojeno prikupljanje otpada) u mjeri u kojoj je trebalo biti prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. Prema navedenom Planu, jedinice lokalne samouprave trebaju odvajati preko 50,0 % otpada.

Kako bi riješilo problem nastalog viška komunalnog otpada, Društvo je s jednom pravnom osobom iz Zagreba koja je registrirana za gospodarenje otpadom zaključilo u srpnju 2020. ugovor o javnoj nabavi usluge preuzimanja i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada, nakon provedenog postupka javne nabave. Ugovorena je okvirna količina od 1 600 t, a jedinična cijena je ugovorena u iznosu od 900,00 kn/t otpada bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovor je zaključen na razdoblje do izvršenja usluge u ukupnoj vrijednosti ugovora. Po navedenom ugovoru ostvareni su rashodi u iznosu od 1.316.970,00 kn. U 2020. preuzeto je 1 420,380 t, a u 2021. preuzeto je 42,920 t.

U studenome 2017. Društvo je na neodređeno vrijeme zaključilo Sporazum o suradnji s trgovačkim društvom iz Pule koje upravlja Županijskim centrom za gospodarenje otpadom na području Istarske županije u svrhu razmjene iskustava i znanja u procesnom i operativnom radu centra za gospodarenje otpadom, edukacije i obuke zaposlenika, pružanja potpore u rješavanju procesnih problema na postrojenjima i u slučaju smanjenja operabilnosti i dostupnosti sustava i/ili zastoja postrojenja u kojem slučaju za vrijeme takvog izvanrednog događaja međusobno preuzimaju miješani komunalni otpad, organizacije i upravljanja zajedničkim skladištem rezervnih dijelova, suradnje s nadležnim ministarstvima, suradnje u pripremi i donošenju prijedloga prema institucionalnim tijelima, suradnje u provedbi propisa te suradnje u pripremi i donošenju prijedloga, pravilnika i stručnih stavova. Sporazumom je određeno da županijski centri za gospodarenje otpadom ne preuzimaju otpad iz županije druge sporazumne strane, osim u slučaju zastoja postrojenja navedenog u sporazumu, i u tom slučaju primjenjuje se cijena sporazumne strane koja je u tom trenutku veća. Jedinična cijena iznosila je 542,00 kn/t. Po navedenom Sporazumu ostvareni su rashodi u iznosu od 625.468,00 kn. U 2020. preuzeta je 931 t, a u 2021. preuzete su 223 t.

U ožujku 2020. zaključen je sporazum o suradnji s komunalnim društvom iz Ogulina na razdoblje do 31. prosinca 2020. Sporazum je zaključen u svrhu razmjene iskustava i znanja u procesnom i operativnom radu Centra, edukacije i obuke stručnog osoblja i djelatnika, u slučaju smanjenja operabilnosti i dostupnosti sustava i/ili zastoja postrojenja u kojem slučaju za vrijeme takvog izvanrednog događaja međusobno preuzimaju miješani komunalni otpad, suradnje s nadležnim ministarstvima, suradnje u pripremi i donošenju prijedloga prema institucionalnim tijelima, suradnje u provedbi propisa i suradnje u pripremi i donošenju prijedloga pravilnika i stručnih stavova. Potpisnici su se usuglasili da za izvanredne događaje količina otpada koja će se preuzeti iznosi 800 t miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01. Stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. Ogulin preuzet će od Društva otpad po cijeni od 500,00 kn/t. Po navedenom sporazumu ostvareni su rashodi u iznosu od 157.270,00 kn. Po sporazumu je preuzeto 314,540 t.

S komunalnim društvom iz Delnica nije zaključen sporazum ili ugovor, nego je otpad (75,720 t) preuzet na temelju narudžbenice od 31. kolovoza 2020. po cijeni od 500,00 kn/t preuzimanja i zbrinjavanja komunalnog otpada bez poreza na dodanu vrijednost.

Za navedenu uslugu rashodi Društva su iznosili 37.860,00 kn.

U pratećim listovima je za preuzeti otpad od 41,680 t naveden datum preuzimanja 11. kolovoza 2020., a za 34,040 t je naveden datum 12. kolovoza 2020. Narudžbenica za predaju otpada nije poslana preuzimatelu komunalnog otpada iz Delnica prije njegova preuzimanja i zbrinjavanja.

Društvo je u 2020. i 2021. drugim pravnim osobama registriranim za gospodarenje otpadom zbog povremenih kvarova na postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO) i nedostatka kapaciteta Centra za primljene povećane količine miješanog komunalnog otpada u ljetnim mjesecima moralo predati drugim pravnim osobama registriranim za gospodarenje otpadom 3 007,560 t miješanog komunalnog otpada i za tu uslugu prema ulaznim računima platiti 2.137.568,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a nije se dogovaralo s jedinicama lokalne samouprave (s područja Primorsko-goranske županije) i komunalnim društvima u njihovu vlasništvu i suvlasništvu kako pronaći rješenje kada se dogode spomenute situacije.

S obzirom na maksimalni dnevni i tjedni projektirani kapacitet postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO), Državni ured za reviziju mišljenja je da je potrebno u koordinaciji s jedinicama lokalne samouprave i komunalnim društvima u njihovu vlasništvu i suvlasništvu poduzeti aktivnosti da se pronađe način na koji će se zbrinuti otpad tijekom ljetnih mjeseci kako bi se izbjegao dovoz u Centar komunalnog otpada u količinama koje su iznad dnevnog i tjednog kapaciteta postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO), čime bi se smanjili troškovi odvoza miješanog komunalnog otpada koji se ne može obraditi u Centru.

- Zbrinjavanje goriva iz otpada (GIO)

Obradom komunalnog otpada u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO), kao jedna od frakcija nastaje gorivo iz otpada koje se može dalje koristiti kao kruto gorivo koje bi prema smjernicama iz Dvostranog sporazuma trebalo doseći količinu 35,0 % od količine zaprimljenog komunalnog otpada. U skladu s odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine 100/15, 123/16, 131/17 i 111/18) i novog Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine 138/21) koji je stupio na snagu u prosincu 2021., gorivo iz otpada je visokokvalitetni, lokalni sekundarni energetski definirane kemijske i energetske kvalitete za proizvodnju energije koji zamjenjuje fosilna goriva, smanjuje ovisnost o njihovom uvozu, štedi sirovine i smanjuje emisije stakleničkih plinova.

Društvo zbog dugogodišnjih tržišnih uvjeta u Republici Hrvatskoj ne ostvaruje prihode od prodaje proizvedenog goriva iz otpada, nego ima trošak zbrinjavanja predajom goriva ovlaštenim oporabiteljima.

Od 2017. do 2021. Društvo je prema ispostavljenim računima predalo oporabiteljima na zbrinjavanje 13 006,090 t goriva iz otpada. U 2017. Društvu su za predano gorivo iz otpada (2 808,480 t) oporabitelji ispostavili ulazne račune s porezom na dodanu vrijednost u iznosu od 772.332,00 kn, u 2018. (za 590,460 t) u iznosu od 162.376,50 kn, u 2019. (za 1 986,050 t) u iznosu od 710.807,26 kn, u 2020. (za 1 154,100 t) u iznosu od 419.923,36 kn i u 2021. (za 6.466,700 t) u iznosu od 9.113.841,30 kn (za predano gorivo 9.101.612,55 kn i troškove naknadne obrade 21,740 t predanog goriva u iznosu od 12.228,75 kn).

Iz gore navedenog je vidljivo da nisu ostvareni ciljevi iz Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji i nisu se ostvarili prihodi od prodaje goriva iz otpada, nego su ostvareni rashodi te je razvidno da je kroz godine količina i vrsta proizvedenog goriva varirala te da su količina i cijena (koja je značajno rasla) ovisili o tržištu na što Društvo nije moglo utjecati.

Državni ured za reviziju mišljenja je da je potrebno poduzeti aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, u svrhu izrade strateškog pristupa energetskoj oporabi otpada i pronalasku izvora financiranja za energetsku oporabu otpada. U navedeno je potrebno uključiti sva tijela uključena u postupke preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada i tržišta sekundarnih sirovina.

Ugovor o usluzi preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada (SRF – ključnog broja otpada 19 12 10) sa zajednicom ponuditelja iz Koromačnog je zaključen u studenome 2016. i dodatak u svibnju 2018. nakon provedenog postupka nabave. Ugovoren je preuzimanje okvirne količine od 7 000 t goriva iz otpada po cijeni od 275,00 kn/t s porezom na dodanu vrijednost na razdoblje ne duže od 30. rujna 2019. Po navedenom ugovoru predano je oporabiteljima 4 022,680 t goriva iz otpada. Nadalje, s jednim trgovačkim društvom iz navedene zajednice ponuditelja je nakon provedenog postupka nabave zaključen u ožujku 2020. ugovor o pružanju usluge preuzimanja goriva iz otpada za industrijsku probu. Ugovoren je preuzimanje 1 800 t SRF goriva. Ugovoren je cijena od 138,18 kn/t s porezom na dodanu vrijednost i isporuka goriva prema proizvodnim mogućnostima Društva. Po navedenom ugovoru predano je do konca 2021. oporabitelju 1 052,620 t (u 2020. predano je 952,10 t i u 2021. predano je 100,52 t) goriva iz otpada.

Nadalje, u lipnju 2020. zaključen je nakon provedenog postupka nabave s trgovačkim društvom iz Jurdana ugovor o usluzi preuzimanja goriva iz otpada kvalitete 2 (RDF). Ugovoren je preuzimanje okvirne količine od 7 000 t goriva iz otpada po cijeni od 1.427,50 kn/t s porezom na dodanu vrijednost, a na razdoblje do izvršenja usluge. Po navedenom ugovoru predano je oporabitelju 6.568,180 t (u 2020. predane su 202 t i u 2021. je predano 6 366,18 t) goriva iz otpada.

S istim trgovačkim društvom zaključen je u lipnju 2020. nakon provedenog postupka nabave i ugovor o usluzi preuzimanja goriva iz otpada (SRF) u baliranom obliku. Ugovoren je preuzimanje okvirne količine od 12 500 t goriva iz otpada po cijeni od 1.842,18 kn/t s porezom na dodanu vrijednost, a na razdoblje do izvršenja usluge. Po navedenom ugovoru nije bilo predaje otpada oporabitelju u 2020. i 2021.

U 2019. preko trgovačkog društva iz Varaždina registriranog za posredovanje otpadom predano je bez zaključivanja ugovora na zbrinjavanje trgovačkom društvu iz Našica 96,680 t SRF goriva po cijeni od 437,50 kn/t s porezom na dodanu vrijednost.

Istom trgovačkom društvu iz Varaždina je od ožujka do lipnja 2019. dostavljeno 1.265,630 t goriva i od njega preuzeto 1 713,700 t neopasnog otpada bez zaključenog ugovora. Naknadno su u studenome 2019. Društvo i trgovačko društvo iz Varaždina zaključili Ugovor o odvozu, oporabi i zbrinjavanju otpada, kojim su ugovorne strane utvrdile da je Društvo od ožujka do lipnja 2019. dostavilo 1.265,63 t goriva iz otpada trgovačkom društvu iz Varaždina te da je u navedenom razdoblju trgovačko društvo iz Varaždina dostavilo Društvu 1 713,700 t neopasnog otpada (ostali otpad uključujući mješavine materijala od mehaničke obrade otpada) u Centar.

Nadalje, utvrđeno je dugovanje Društva za primljeni otpad od strane trgovačkog društva iz Varaždina u iznosu od 496.973,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te potraživanje za primljeni otpad u iznosu od 496.981,26 kn s porezom na dodanu vrijednost i prijeboj navedenih međusobnih potraživanja.

Razliku od 8,26 kn s porezom na dodanu vrijednost obvezalo se podmiriti Društvo. Prema izvještaju pratećih listova 1 713,700 t neopasnog otpada koje je u Centar dostavilo trgovačko društvo iz Varaždina djelom (494,300 t) potječe iz postrojenja Društva za mehaničko-biološku obradu (MBO), samo što zbog obrade više nije vraćen u obliku goriva (ključni broj 19 12 10), nego pod drugim ključnim brojem (19 12 12).

Prema odabranom uzorku od devet pratećih listova navedenog otpada koje je trgovačko društvo iz Varaždina dostavilo u Centar nije upisano podrijetlo otpada, što je trebalo biti učinjeno.

Državni ured za reviziju preporučuje zaključivati ugovore s trgovačkim društvima prije izvršenja usluga o odvozu, oporabi ili zbrinjavanju otpada kako bi se unaprijed definirale cijene usluga, obveze i prava ugovornih strana te kako bi se moglo pratiti izvršenje ugovornih obveza.

Državni ured za reviziju preporučuje preispitati preuzimanje otpada iz drugih županija koji se izravno odlaže na odlagališne plohe, čime se smanjuje kapacitet odlagališnih ploha Centra koji je izgrađen za zbrinjavanje otpada s područja Primorsko-goranske županije.

Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- Utvrđivanje cijene obrade i zbrinjavanja komunalnog i neopasnog otpada

Cjenik obrade i zbrinjavanja komunalnog i neopasnog otpada nakon prethodne suglasnosti Nadzornog odbora donosi predsjednik Uprave. Tijekom 2019. te do listopada 2020. u primjeni je bio cjenik donesen u 2016. te dopuna cjenika iz 2018. U 2020. donesen je cjenik u srpnju te izmjene i dopune cjenika u srpnju i listopadu 2020. koji je bio u primjeni od listopada 2020. do 14. veljače 2022. Početkom siječnja 2022. donesen je novi cjenik koji se primjenjuje od 15. veljače 2022. Prije donošenja spomenutih cjenika Društvo je napravilo izračun cijena za obradu i zbrinjavanje otpada koje osiguravaju pokriće poslovanja Društva. Prema navedenim cjenicima, do listopada 2020. za zbrinjavanje obrađenog glomaznog otpada, obradu i zbrinjavanje inertnog proizvodnog i ostalog neopasnog otpada te za prihvat i obradu građevinskog otpada jedinična cijena iznosila je 232,00 kn/t, dok je za obradu i zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada, krupnog glomaznog otpada, inertnog proizvodnog i ostalog neopasnog otpada postupkom mehaničko-biološke obrade te za uništenje robe domaćeg i stranog podrijetla jedinična cijena iznosila 470,00 kn/t. Od 1. listopada 2020. do 14. veljače 2022. za obradu i zbrinjavanje otpada postupkom mehaničko-biološke obrade (biorazgradivi otpad, ostali otpad koji nije biorazgradiv, miješani komunalni otpad i ostaci od čišćenja ulica) uz odobren popust za davatelje javne usluge (komunalna društva) jedinična cijena iznosila je 540,00 kn/t. Za zbrinjavanje inertnog proizvodnog i ostalog neopasnog otpada jedinična cijena je iznosila 1.990,00 kn/t od 1. listopada 2020. do 2. ožujka 2021., a od 2. ožujka 2021. do 14. veljače 2022. iznosila je s popustom 1.100,00 kn/t. Od 15. veljače 2022. za obradu i zbrinjavanje otpada postupkom mehaničko-biološke obrade (biorazgradivi otpad, ostali otpad koji nije biorazgradiv, miješani komunalni otpad i ostaci od čišćenja ulica) uz odobren popust jedinična cijena iznosi 866,00 kn/t. Za zbrinjavanje inertnog proizvodnog i ostalog neopasnog otpada (osim glomaznog otpada) jedinična cijena iznosi 1.990,00 kn/t, a za glomazni otpad iznosi 1.100,00 kn/t.

- Knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje na temelju odredaba Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak).

Društvo je za 2019., 2020. i 2021. osiguralo knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda te su sastavljeni propisani finansijski izvještaji.

Prema finansijskim izvještajima za 2019., Društvo je u 2019. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 65.113.441,00 kn, a rashode u iznosu od 69.958.462,00 kn te je ostvarilo gubitak prije oporezivanja u iznosu od 4.845.021,00 kn.

Najznačajnije prihode Društvo je ostvarilo od prodaje u iznosu od 44.278.223,00 kn, što je 68,0 % ukupno ostvarenih prihoda za 2019. Najznačajniji rashodi u iznosu od 31.747.009,00 kn odnose se na materijalne troškove i čine 45,4 % ukupno ostvarenih rashoda za 2019.

Prema finansijskim izvještajima za 2020., Društvo je u 2020. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 65.621.556,00 kn, a rashode u iznosu od 67.379.290,00 kn te je ostvarilo gubitak prije oporezivanja u iznosu od 1.757.734,00 kn. Najznačajnije prihode Društvo je ostvarilo od prodaje u iznosu od 44.650.092,00 kn, što je 68,0 % ukupno ostvarenih prihoda za 2020. Također, najznačajniji rashodi u iznosu od 27.732.934,00 kn odnose se na materijalne troškove i čine 41,2 % ukupno ostvarenih rashoda za 2020.

Prema finansijskim izvještajima za 2021., Društvo je u 2021. ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 69.668.950,00 kn, a rashode u iznosu od 69.624.853,00 kn te je ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu od 44.097,00 kn. Najznačajnije prihode Društvo je ostvarilo od prodaje u iznosu od 48.152.897,00 kn, što je 69,1 % ukupno ostvarenih prihoda za 2021. Također, najznačajniji rashodi u iznosu od 33.928.250,00 kn odnose se na materijalne troškove i čine 48,7 % ukupno ostvarenih rashoda za 2021.

Unutar prihoda od prodaje iskazani su prihodi od usluge preuzimanja, obrade i zbrinjavanja otpada koji se najvećim dijelom odnose na predaju komunalnog otpada od davatelja javnih usluga (komunalnih društava) prema ispostavljenim računima te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost i u čijem poslovanju nastaje otpad koji moraju zbrinuti na propisan način.

Ostvareni prihodi za usluge preuzimanja, obrade i zbrinjavanja otpada od davatelja javne usluge (komunalnih društava) u 2019. su činili 61,1 % ukupnih prihoda Društva, u 2020. su činili 64,7 % ukupnih prihoda Društva, a u 2021. činili su 69,1 % ukupnih prihoda Društva.

Nakon osnivanja Društva, a prije izgradnje Centra, Primorsko-goranska županija je s osam jedinica lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije zaključila u svibnju 2003. te u rujnu 2006. s 25 jedinica lokalne samouprave Sporazum o uređenju odnosa u Integralnom sustavu zbrinjavanja komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada na području Primorsko-goranske županije. Navedenim Sporazumom su se obvezale da će u postupku provođenja svojih mjera za postupanje s komunalnim otpadom koristiti sve predviđene sadržaje Centra odmah po njegovu stavljanju u funkciju. Tri općine s područja Primorsko-goranske županije nisu potpisale spomenutu Sporazum, općine Lopar (osnovana u srpnju 2006.), Matulji i Viškovo.

Na temelju spomenutog Sporazuma Društvo je zaključilo sa sedam (od deset) komunalnih društava (s područja Primorsko-goranske županije koja su tada obavljala usluge sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada) Sporazum o uređenju odnosa u Integralnom sustavu zbrinjavanja komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada na području Primorsko-goranske županije. Dodatak spomenutom Sporazumu su od navedenih sedam društava potpisala samo četiri u srpnju 2008.

Navedenim sporazumom su se komunalna društva kao potpisnici obvezali odmah nakon stavljanja u funkciju Centra i pretovarnih stanica organizirano sakupljati otpad, uspostaviti sustave reciklažnih dvorišta i ekootoka te organizirati prijevoz otpada od mjesta sakupljanja do pretovarnih stanica na gravitirajućem području (osim komunalnih društava iz Rijeke i Opatije).

Komunalna društva iz Rijeke i Opatije obvezala su se prevesti otpad do Centra. Društvo se obvezalo uspostaviti novi sustav gospodarenja otpadom na cijelom području Primorsko-goranske županije, izgraditi Centar i njime upravljati, izgraditi pretovarne stanice i njima upravljati te uspostaviti sustav prijevoza otpada od pretovarnih stanica do Centra i njime upravljati. Dodatkom sporazuma izgradnja i upravljanje pretovarnim stanicama postala je obveza komunalnih društava.

Nakon stavljanja Centra u funkciju, Društvo je zaključivalo pojedinačne ugovore o obradi i zbrinjavanju komunalnog i neopasnog otpada s devet komunalnih društava s područja Primorsko-goranske županije u razdoblju od 2017. do 2020. (osim s komunalnim trgovackim društvom iz Delnica zato što nije bila u funkciji pretovarna stanica). Pet ih je bilo zaključeno na neodređeno vrijeme, a četiri na određeno vrijeme. Ugovorima su utvrđene vrste otpada koje će komunalna društva predavati u Centar, prateća dokumentacija i rok plaćanja obavljene usluge. Za svih devet komunalnih društava ugovorenata je cijena obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni po istoj cijeni, što je u skladu s odredbom članka 13., stavka 3. Zakona o gospodarenju otpadom, prema kojoj je osoba koja upravlja centrom za gospodarenje otpadom dužna primiti sav miješani komunalni otpad od davatelja javne usluge te primjenjivati istu cijenu obrade preuzetog miješanog komunalnog otpada po toni za sve davatelje usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, koji su sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske dužni predavati miješani komunalni otpad u taj centar za gospodarenje otpadom.

U rujnu 2020. Društvo je zbog potrebe za jasnijim uređenjem međusobnih prava i obveza ugovornih strana svim navedenim društvima otkazalo ugovore i poslalo prijedloge novog ugovora o obradi i zbrinjavanju otpada. Do obavljanja revizije novi ugovori s komunalnim društvima nisu zaključeni. Centar i dalje prihvata otpad od komunalnih društava i primjenjuje istu cijenu po toni za sva komunalna društva u skladu s usvojenim cjenikom i zakonskom odredbom.

Uslijed nepovoljnih uvjeta u plasmanu goriva iz otpada, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i Društvo su u studenome 2020. zaključili ugovor o neposrednom sudjelovanju Fonda u sufinanciranju troškova zbrinjavanja goriva iz otpada te utvrdili sudjelovanje Fonda u sufinanciranju opravdanih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada u iznosu najviše do 5.600.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), što čini 40,0 % prihvatljivih i procijenjenih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada, koji su za razdoblje do konca 2021. procijenjeni u iznosu od 14.000.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

U siječnju 2022. Fond i Društvo zaključili su dodatak ugovoru te utvrdili sudjelovanje Fonda u sufinanciranju opravdanih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada u iznosu od 2.911.293,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), što čini 40,0 % prihvatljivih i procijenjenih troškova zbrinjavanja goriva iz otpada koji su za razdoblje do konca 2022. procijenjeni na iznos od 7.278.234,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

U 2020. prihodi od Fonda ostvareni su u iznosu od 92.273,00 kn, a u 2021. u iznosu od 2.688.706,53 kn.

Društvo je u 2019. ostvarilo i prihode od prodaje metala izdvojenog iz otpada koji se u procesu obrade odvoji u iznosu od 19.803,00 kn.

Prihod je ostvarilo na temelju ugovora o međusobnoj suradnji na poslovima sakupljanja i zbrinjavanja otpada, zaključenog na razdoblje od godinu dana u listopadu 2018. s trgovačkim društvom iz Permana. U 2020. i 2021. Društvo nije ostvario spomenute prihode.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u 2019. bili su poslovni rashodi u iznosu od 68.919.594,00 kn, koji čine 98,5 % ukupnih rashoda. Od toga su bili najveći troškovi amortizacije u iznosu od 25.320.940,00 kn, drugi vanjski troškovi u iznosu od 20.430.801,00 kn, troškovi osoblja u iznosu od 9.872.119,00 kn te troškovi sirovina i materijala u iznosu od 9.771.402,00 kn. Unutar drugih vanjskih troškova najznačajniji rashodi su bili za troškove komunalne naknade u iznosu od 6.112.965,00 kn, tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 3.443.487,00 kn i naknade za opterećenje okoliša u iznosu od 2.494.726,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u 2020. također su bili poslovni rashodi u iznosu od 65.983.263,00 kn koji čine 97,9 % ukupnih rashoda. Od toga su najveći bili troškovi amortizacije u iznosu od 25.934.866,00 kn, drugi vanjski troškovi u iznosu od 19.225.008,00 kn, troškovi osoblja u iznosu od 9.798.366,00 kn te troškovi sirovina i materijala u iznosu od 8.507.926,00 kn. Unutar drugih vanjskih troškova najznačajniji rashodi bili su za troškove komunalne naknade u iznosu od 6.112.965,00 kn te tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 3.441.945,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u 2021. također su bili poslovni rashodi u iznosu od 68.607.231,00 kn, koji čine 98,5 % ukupnih rashoda. Od toga su najveći bili troškovi amortizacije u iznosu od 23.006.624,00 kn, drugi vanjski troškovi u iznosu od 22.801.090,00 kn, troškovi sirovina i materijala u iznosu od 11.127.160,00 kn te troškovi osoblja u iznosu od 9.443.533,00 kn. Unutar drugih vanjskih troškova najznačajniji rashodi bili su za troškove zbrinjavanja goriva iz otpada u iznosu od 7.291.073,00 kn, komunalne naknade u iznosu od 6.112.965,00 kn te tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 2.594.056,00 kn.

Društvo je u 2019. i 2020. ostvarilo gubitak poslovanja. U 2021. Društvo je ostvarilo minimalnu dobit prije oporezivanja u iznosu od 44.097,00 kn. U 2019. gubitak poslovanja prije oporezivanja iznosio je 4.845.021,00 kn, a u 2020. je iznosio 1.757.734,00 kn.

Prema obrazloženju Društva poduzete su aktivnosti za smanjenje gubitaka u vidu povećanja cijene usluge preuzimanja, obrade i zbrinjavanja otpada. Novi cjenik donesen je u siječnju 2022., a stupio je na snagu u veljači 2022. Njime je povećana cijena za miješani komunalni otpad s 540,00 kn/t na 866,00 kn/t, što je više za 326,00 kn ili 60,4 %.

Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

Prema odredbama članka 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada, koji se sastoji od obrasca očeviđnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada i priloženih dokumenata propisanih pravilnicima kojima se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada te pravilnikom kojim se određuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada.

Posebnom kategorijom otpada, između ostalog, smatraju se i pojedine kategorije otpada koje su razvrstane u komunalni otpad (biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori).

Osoba koja proizvodi i preuzima otpad dužna je ažurno i potpuno unositi podatke u očeviđnik o nastanku i tijeku otpada nakon svake nastale promjene stanja te podatke iz očeviđnika čuvati pet godina.

Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada vodi se u pisom obliku, a osoba koja je ishodila dozvolu za gospodarenje otpadom i koja je upisana u očeviđnik reciklažnih dvorišta te u očeviđnik prijevoznika otpada i davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada putem mrežne aplikacije koja je sastavni dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom. Osoba koja unosi podatke u Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada odgovorna je za istinitost podataka koje je unijela. Oblik, izgled i način vođenja očeviđnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka, rokove za dostavu podataka i način obračuna troškova koji nastaju radom mrežne aplikacije propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom, Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada vodi se na način da se u obrascu ONTO evidentira nastanak, predaja, preuzimanje i obrada otpada, a u obrascu ONTO-P evidentira se prikupljanje otpada u sklopu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i prijevoz otpada.

Obrazac ONTO vodi se zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom, odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada. Obrazac ONTO-P vodi se kao jedinstveni dokument za pravnu osobu, kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada. Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada za prethodnu kalendarsku godinu mora biti zatvoren 15. ožujka tekuće kalendarske godine te se nakon toga datuma ne može više mijenjati. Mrežnu aplikaciju za kategorizaciju otpada za potrebe vođenja Očeviđnika o nastanku i tijeku otpada vodi Zavod za zaštitu okoliša i prirode na mrežnoj stranici Ministarstva. Obrazac ONTO i ONTO-P propisani su Dodatkom XI Pravilnika.

Prema odredbama članka 35. navedenog Pravilnika, osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad dužna je voditi Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak i predaju otpada. Osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom dužna je voditi Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak, preuzimanje, predaju i obradu otpada.

Osoba upisana u Očeviđnik prijevoznika otpada i osoba koja je davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očeviđnik o nastanku i tijeku otpada na način da u ONTO-P obrascu evidentira prijevoz pošiljke otpada koju prevozi.

Prema odredbama članka 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je osobi koja preuzima pošiljku otpada, uz pošiljku otpada predati prateći list koji sadrži informacije o vrsti i količini otpada koji čini pošiljku, o osobama koje imaju pošiljku u posjedu, o vlasništvu nad pošiljkom i druge potrebne informacije o pošiljci. Obrazac pratećeg lista i iznimke od obveze predaje pratećeg lista propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 3., stavka 1., točke 9. Pravilnika o gospodarenju otpadom, prateći list je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba, a prema odredbama članka 36., stavka 1. Prateći list izrađuje se ispunjavanjem obrasca PL-O prema uputi za popunjavanje. Obrazac PL-O propisan je Dodatkom XII navedenog Pravilnika.

Iznimke od obveze ispunjavanja pratećeg lista propisane su odredbama članka 38. Pravilnika, a prateći list se, između ostalog, ne ispunjava kada korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koji je fizička ili pravna osoba predaje pošiljku toga otpada davatelju javne usluge, kada fizička osoba (građanin) predaje otpad u sklopu usluge povezane s javnom uslugom te kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi.

Odredbama članka 40. Pravilnika o gospodarenju otpadom detaljnije je uređen informacijski sustav e-ONTO koji se sastoji od relacijske baze podataka i pripadajuće mrežne aplikacije, sadrži podatke o korisnicima, podatke propisane obrascima ONTO i ONTO-P te obrascem PL-O. Podaci se u sustav dostavljaju korištenjem mrežnog preglednika kojim se pristupa sučelju dostupnom na mrežnim stranicama e-ONTO-a i putem mrežnih servisa. Iz podataka unesenih u sustav e-ONTO izrađuju se odgovarajuća izvješća za Fond i Registar onečišćavanja okoliša. Odredbama članka 41. Pravilnika propisane su obveze osoba koja su ishodile dozvolu za gospodarenje otpadom, trgovaca otpadom, osoba koje su upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta i prijevoznika otpada te davatelja javne usluge.

Društvo podatke o komunalnom otpadu vodi u računalnom programu (WasteControl) i elektroničkom Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO Ministarstva. Tijekom obavljanja revizije pregledana je dokumentacija i evidencije o otpadu prema uzorku za 2019., 2020. i 2021. te godišnji izvještaji. Podaci su iskazani prema ključnim brojevima otpada iz Kataloga otpada. Usaporebom iskazanih godišnjih podataka iz programa (WasteControl) s podacima iskazanim u godišnjim izvještajima iz informacijskog sustava e-ONTO utvrđene su razlike.

Društvo za sve vrste otpada koje nastaju u Centru izrađuje prateće listove (PL-O) u računalnom programu WasteControl koji je sinkroniziran s informacijskim sustavom e-ONTO. Otpad koji nastaje u Centru (primjerice, gorivo iz otpada, metali i drugo) predaje se oporabiteljima. Prateći listovi unose se u računalni program WasteControl te se nakon vaganja i pri preuzimanju daju na ovjeru preuzimateljima otpada nakon čega se prateće listove arhivira. Za otpad koji se zaprima u Centar (miješani komunalni otpad, glomazni otpad i drugo) prateće listove izrađuju komunalna društva ili ovlaštene fizičke i pravne osobe.

Kamioni koji dovoze otpad u Centar prije iskrcaja otpada se važu na vagi. Operater vase unosi podatke s pratećeg lista koji je dostavio vozač kamiona te se nakon iskrcaja otpada kamion ponovno važe pri izlasku iz Centra, a razlika u masi se evidentira elektronički (vagarski računalni sustav UPS koji je sinkroniziran s računalnim sustavom WasteControl). Kod preuzimanja otpada s pretovarnih stanica komunalno društvo koje upravlja pretovarnom stanicom izrađuje prateće listove koje preuzimaju vozači kamiona poluprikolica.

Masa otpada utvrđuje se na vagi koja je smještena u prostoru pretovarnih stanica. Primjerke pratećih listova koji su temelj za naplatu usluge prikupljanja i/ili prijevoza otpada unutar računalnog sustava WasteControl dostupna je zaposlenicima računovodstva koji presliku pratećih listova dostavljaju uz račun za uslugu.

Najveće količine zaprimljenog otpada koje Društvo prikupi tijekom godine odnose se na miješani komunalni otpad (u 2021. činio je 93,3 % ukupno zaprimljenog otpada) i glomazni otpad (u 2021. činio je 4,6 % ukupno zaprimljenog otpada). Miješani komunalni otpad dovozi se na obradu u postrojenje za mehaničko-biološku obradu (MBO), dok se glomazni otpad izravno odlaže na odlagališne plohe.

Prema podacima iz računalnog programa WasteControl i izvješćima dostavljenim u Registar onečišćavanja okoliša u 2019., ukupne preuzete količine miješanog komunalnog otpada iznosile su 76 895,800 t, a prema Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile su 75 815,060 t, što je više za 1 080,740 t. U 2020. prema podacima iz računalnog programa WasteControl i izvješćima dostavljenim u Registar onečišćavanja okoliša, ukupne preuzete količine miješanog komunalnog otpada iznosile su 75 290,300 t, a prema Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile su 75 243,240 t, što je manje za 47,060 t. U 2021. prema podacima iz računalnog programa WasteControl i izvješćima dostavljenim u Registar onečišćavanja okoliša, ukupne preuzete količine miješanog komunalnog otpada iznosile su 79 214,100 t, a prema Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile su 79 037,010 t, što je manje za 177,090 t.

U 2019. prema podacima iz računalnog programa WasteControl i izvješćima dostavljenim u Registar onečišćavanja okoliša, ukupne preuzete količine za glomazni otpad iznosile su 9 859,300 t, dok su u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile 9 873,490 t, što je razlika od 14,190 t. U 2020. prema podacima iz računalnog programa WasteControl ukupne preuzete količine za glomazni otpad iznosile su 9 972,540 t, dok su u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile 9 970,580 t, što je razlika od 1,960 t. U 2021. prema podacima iz računalnog programa WasteControl ukupne preuzete količine za glomazni otpad iznosile su 3 886,420 t, dok su u informacijskom sustavu e-ONTO iznosile 3 899,500 t, što je razlika od 13,080 t.

Društvo prateće listove vodi u računalnom programu WasteControl za sva područja djelovanja i za sve vrste otpada koje Društvo preuzima ili predaje dalje na oporabu. U obrascu pratećeg lista navode se i količine preuzetog/predanog otpada koje su ujedno i podloga za prijavu količina u informacijski sustav e-ONTO. Na uzorku za miješani komunalni otpad tijekom 2019. i 2020., uvidom u informacijski sustav e-ONTO utvrđeno je da 13 pratećih listova ima status nedovršen, u tranzitu, odbijen ili spremno za otpremu, a odnosi se na ukupno 189,350 t navedenog otpada. Na uzorku za glomazni otpad tijekom 2019. i 2020. utvrđeno je da su u 2019. svi prateći listovi imali status zaključen, dok je u 2020. jedan prateći list u statusu nedovršen, a odnosi se na 2,320 t glomaznog otpada.

Usporedbom upisanih pratećih listova u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO za listopad 2019. i 2020. revizijom je utvrđeno da je u informacijskom sustavu e-ONTO upisan manji broj pratećih listova.

Za listopad 2019. u računalnom programu WasteControl bilo je upisano 1 698 pratećih listova, dok je u informacijskom sustavu e-ONTO bilo upisano 1 578 pratećih listova ili 120 pratećih listova manje. U 2020. za listopad je utvrđeno da je u računalnom programu WasteControl upisano 1 287 pratećih listova, dok su u informacijskom sustavu e-ONTO bila upisana 1 264 prateća lista ili 23 prateća lista manje. Zbog navedenog, ukupni podaci iskazani u informacijskom sustavu e-ONTO nisu potpuni.

U obrazloženju odgovornih osoba Društva u vezi s razlikama u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO, navode da je informacijski sustav e-ONTO krenuo u testnu primjenu 2018., kada su se vidjeli prvi nedostaci koji se odnose na nemogućnost unosa rednog broja. Primjerice, pri zaključivanju uloga, u ovom slučaju prijevoznika, ako prijevoznik ne vidi da mu je dokument u provjeri, nakon 30 dana i isteka zaključivanja dokument je nevažeći, odnosno ide u storno te se izrađuje novi prateći list i samim time gubi redoslijed rednih brojeva. Također, navode da korisnici moraju zvati podršku da bi im se prateći list u informacijskom sustavu e-ONTO otključao, kao i uloge na njemu, a s obzirom na to da podrška radi od 9 do 11 sati, mogu proći dani dok se zaključi jedan prateći list.

Iz računalnog programa WasteControl Društvo je dostavilo podatke o količinama otpada u Registar onečišćavanja okoliša. Društvo nije u mogućnosti uskladiti podatke iz računalnog programa WasteControl dostavljene u Registar onečišćavanja okoliša s podacima iskazanim u informacijskom sustavu e-ONTO.

Zbog utvrđenih razlika u količinama otpada koje Društvo vodi u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO Državni ured za reviziju preporučuje izvršiti provjeru podataka o količinama otpada i pratećih listova za 2019., 2020. i 2021. te dostaviti Ministarstvu podatke o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO, kako bi se podaci u informacijskom sustavu e-ONTO uskladili s podacima koje Društvo dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša.

Prema odredbama članka 39. Pravilnika o gospodarenju otpadom, u vozilu kojim se prevozi otpad mora se nalaziti ispunjeni i ovjereni prateći list, a smatra se da se određeni Prateći list nalazi u vozilu i prati pošiljku otpada ako se u vozilu nalazi na papiru otisnut obrazac PL-O ispunjen s propisanim podacima ili je na odgovarajući način ispunjen obrazac ePL-O u e-ONTO-u koji je u sustavu u elektroničkom obliku potvrdila osoba koja predaje otpad i osoba koja prevozi otpad (što pretpostavlja da bi se u vozilu morao nalaziti odgovarajući uređaj kojim bi se moglo pristupiti sustavu e-ONTO i da vozač koji prevozi otpad ima korisničko ovlaštenje za pristup sustavu). Nakon predaje i vaganja otpada, predavatelj otpada trebao bi prateći list u okviru sustava e-ONTO dopuniti podatkom o količini otpada, a preuzimatelj bi nakon provjere svih podataka trebao elektroničkim putem ovjeriti preuzimanje otpada, nakon čega se prateći list smatra dovršenim i evidentira u očevidniku i predavatelja otpada i preuzimatelja otpada.

Sustav e-ONTO osmišljen je na način da se sve odvija elektroničkim putem u realnom vremenu i da se ovjeravanje dokumentacije u okviru sustava odvija neposredno nakon predaje i preuzimanja otpada. U samom sustavu dane su i neke informacije naznačene kao „Bitne informacije“ te je tako navedeno da se za unos početnog stanja može koristiti oznaka načina K, da je unos podataka moguć 30 dana retroaktivno, da je po unosu podataka moguće u narednih 30 dana raditi korekcije prije unesenih ili zaključenih podataka te da će sustav za prateće listove koji čekaju na zaključenje duže od 90 dana automatski pokretati proceduru koja će ih staviti u status „Nedovršen“, a da je navedena procedura u skladu s potrebama zatvaranja očevidnika za prethodnu godinu.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom služi u nadzoru provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a između ostalog, sadrži podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava propisuje ministar pravilnikom.

Na temelju odredbe članka 151., stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nadležni ministar donio je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 87/15), kojim je utvrđen obvezni sadržaj i način vođenja Registra onečišćavanja okoliša, obveznici dostave podataka u Registar onečišćavanja okoliša, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještavanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja Registra onečišćavanja okoliša te drugo. U siječnju 2022. donesen je novi Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 3/22).

Pojmovi koji se koriste u Pravilniku o registru onečišćivanja okoliša imaju jednak značenje kao pojmovi koji se koriste u Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine 68/08) i Zakonu o zaštiti okoliša ili kako su određeni u Pravilniku. Prema odredbama članka 4., točaka 37. i 44. Zakona o zaštiti okoliša, onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja.

Prema odredbama članka 4., točaka 5. i 6. Pravilnika o registru onečišćivanja okoliša, obveznik dostave podataka je operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja obavlja djelatnosti iz priloga 1. Pravilnika uslijed kojih dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom, a organizacijska jedinica je bilo koji dio u organizacijskoj strukturi operatera koja u svojem sastavu ima jedno ili više postrojenja koja se nalaze na istoj lokaciji, a uslijed čije djelatnosti dolazi do ispuštanja i prijenosa izvan mesta nastanka onečišćujućih tvari u okoliš ili čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno gospodari otpadom. U Prilogu 1. navedenog Pravilnika dan je Popis djelatnosti pri kojima dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari, određene su njihove šifre i kapaciteti, a za gospodarenje otpadom određena je šifra 07 00 00.

Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, obveznik dostave podataka dužan je nadležnom tijelu, između ostalog, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti oporabe odnosno zbrinjavanja otpada te obavljanju djelatnosti prikupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, radu reciklažnog dvorišta uključujući i rad mobilnog reciklažnog dvorišta te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom postupkom trgovanjem otpadom na malo.

Društvo prema odredbama članka 20. Pravilnika podatke o otpadu unosi u Obrazac NO – Nastanak otpada i Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada koji se prema članku 21. dostavljaju elektroničkim putem nadležnom tijelu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Podaci iz obrazaca (Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada) nalaze se u Prilogu 1 i 2.

Za 2019., 2020. i 2021. Društvo je u Registar onečišćavanja okoliša dostavilo obrasce NO. U 2019. prijavljen je nastali otpad od 57 895,380 t unutar kojeg nije prijavljen nastali komunalni otpad. U 2020. prijavljen je nastali otpad od 52 424,260 t, od čega se na komunalni otpad (ključni brojevi oznake 15 i 20) odnosi 2 742,880 t, dok je u 2021. Društvo prijavilo nastali otpad od 58 193,370 t, od čega se na komunalni otpad odnosi 266,690 t.

Također, za 2019., 2020. i 2021. Društvo je dostavilo podatke u Registar onečišćavanja okoliša putem Obrasca OZO, prema kojem je prijavljeno da je u 2019. preuzeto u Centar 165 762,415 t otpada, u 2020. ukupno je prijavljeno da je preuzeto 144 323,260 t otpada, dok je za 2021. ukupno prijavljeno da je preuzeto 136 059,370 t otpada. Uvidom u Obrazac OZO za navedene godine utvrđeno je da su u Registar onečišćavanja okoliša prijavljene veće količine preuzetog otpada u jednoj izještajnoj godini jer su iskazane i količine otpada koje nisu preuzete, nego su nastale u Centru te su iskazane i u Obrascu NO, a odnose se na metanogenu frakciju koja je nastali proizvod iz procesa MBO, prethodno miješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada, plastika i guma te ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada. U obrascu su trebali biti samo podaci o preuzetim količinama koje se dovoze u Centar, a ne i nastali otpad. Zbog navedenog prijavljeni podaci u Registru onečišćavanja okoliša putem Obrasca OZO nisu realno iskazani. Prema podacima Društva iz računalnog sustava WasteControl u Centar je u 2019. preuzeto 122 049,140 t otpada, u 2020. preuzeto je 98 553,080 t te je u 2021. preuzeto 84 883,670 t otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje u Obrascu OZO, koji se dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša, iskazivati točne podatke o količini preuzetog otpada u izještajnoj godini.

Prema odredbama članka 24., stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja upravlja odlagalištem dužna je Ministarstvu dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta. Sadržaj i izgled obrasca te način određivanja mase biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište propisani su odredbama članaka 47. i 48. Pravilnika o gospodarenju otpadom. U Obrascu OOO (Obrazac o odlagalištima i odlaganju otpada) se osim podataka o količini odloženog biorazgradivog komunalnog otpada iskazuju i podaci o količini odloženog ostalog biorazgradivog otpada. Udio biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu određuje se analizom komunalnog otpada ili primjenom koeficijenata propisanih Dodatkom XIII Pravilnika, a podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagalište dostavljaju se na obrascu iz Dodatka XIV Pravilnika (Obrazac OOO) do 30. srpnja i 30. siječnja za prethodno polugodište. Obrazac OOO i upute za popunjavanje obrasca objavljene su na mrežnim stranicama Ministarstva. Podaci se dostavljaju elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO). Podatke iz Obrasca OOO Ministarstvo koristi za sastavljanje izješća pod nazivom Pregled podataka o odlaganju i odlagalištima otpada koja se objavljaju za svaku kalendarsku godinu, a podaci se koriste i za izradu međunarodnih i nacionalnih izješća o stanju odlagališta i odlaganju otpada.

Prema podacima iz polugodišnjih obrazaca OOO (podaci o odlaganju iskazuju se za razdoblje do 30. lipnja i od 1. srpnja do 31. prosinca), Državni ured za reviziju sastavio je izračun godišnjih količina odloženog otpada i količina biorazgradive komponente na način da su podaci o količinama odloženog otpada te podaci o količini biorazgradive komponente iz polugodišnjih obrazaca OOO zbrojeni i svedeni na godišnju razinu.

U skladu s navedenim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Društvo je tijekom 2019., 2020. i 2021. na temelju podataka o količinama, vrstama i tokovima otpada u propisanom roku dostavilo Obrazac OOO. Podaci iz Obrasca OOO – Obrazac o odlagalištima i odlaganju otpada nalaze se u Prilogu 3.

Prema podacima iskazanim u Obrascu OOO, na odlagališne plohe unutar Centra je u 2019. sveukupno odloženo 77 651,665 t otpada, a u 2020. je odloženo 68 482,520 t otpada te je u 2021. odloženo 56 097,340 t otpada. Uvidom u obrasce OOO utvrđeno je da u 2019. nisu upisani podaci o odloženom glomaznom otpadu od 9 859,300 t te podaci o sveukupno odloženom otpadu za 2019. nisu ispravno iskazani.

U 2019., 2020. i 2021. Društvo nije provodilo analizu komunalnog ni drugog otpada kojom bi se utvrdio udjel biorazgradive komponente te je masa biorazgradivog otpada utvrđena izračunom, primjenom udjela propisanih Dodatkom XIII Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno koeficijenata utvrđenih uputama Ministarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje u Obrascu OOO, koji se dostavlja elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO), iskazivati točne podatke o količini odloženog otpada u izvještajnoj godini.

Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

Prema odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., podnositelj zahtjeva za ishodjenje dozvole za gospodarenje otpadom bio je dužan imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu stručne spreme i radnog iskustva na poslovima gospodarenja otpadom (tri godine iskustva na poslovima gospodarenja otpadom, kvalifikacija u području prirodoslovija, biomedicine i zdravstva, biotehničkom, tehničkom ili tehnološkom području, nije obavljala posao odgovorne osobe u pravnoj osobi kojoj je za to vrijeme oduzeta dozvola te tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva za dozvolu nije osuđena za kazneno djelo protiv okoliša, opće sigurnosti, gospodarstva ili za prekršaj propisa koji uređuju zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom).

Imenovana osoba odgovorna je za gospodarenje otpadom i dužna je obavljati poslove propisane odredbom članka 16. Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Društvo je u skladu s odredbama navedenog Zakona u rujnu 2019. imenovalo odgovornu osobu i zamjenika odgovorne osobe za gospodarenje otpadom. Prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u 2021., Društvo više nema obvezu imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom.

Prema usmenom obrazloženju imenovane osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, navedena osoba provodila je upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom u skladu s izdanim dozvolama za gospodarenje otpadom te provodila i nadgledavala vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, kao i dostavljanje propisanih izvješća nadležnim tijelima.

Prema Elaboratu za gospodarenje otpadom, izvan radnog vremena Društva onemogućen je pristup neovlaštenim osobama na lokaciju gospodarenja otpadom, kao i pristup otpadu.

Lokacija Centra je ograđena te pod stalnim videonadzorom. Zaposlenici Društva su upoznati s postupcima neophodnim za siguran rad s otpadom te su prošli obuku za provođenje određenih tehnoloških procesa, ovisno o predviđenom mjestu rada odnosno poziciji unutar tvrtke. Zaposlenici Društva koji zaprimaju otpad, sukladno izrađenim uputama za rad, provjeravaju vrstu i sastav zaprimljenog otpada. Provjera se obavlja na samom priјemu na vagi, provjerom prateće dokumentacije te vizualno tijekom istovara otpada u prihvatu jamu i rukovanja prihvativim kranom, iz upravljačke sobe smještene u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO).

Elaborat gospodarenja otpadom sadrži opis tehnoloških procesa i opis metoda obavljanja tih procesa te mjere upravljačkog nadzora i upute za rad.

Isto tako, Društvo je donijelo u kolovozu 2021. detaljno opisane radne procedure kojih su se dužne pridržavati sve radne jedinice: Uprava, Prihvat, Mehanička biološka obrada, Voda i plin, Održavanje, Odlagalište, Računovodstvo, Financije i nabava, Razvoj, investicije i zaštita.

Društvo od travnja 2020. posjeduje certifikat ovlaštene pravne osobe, kojim je potvrđeno zadovoljavanje zahtjevne norme ISO 14001:2015 (za upravljanje kvalitetom) za poslove gospodarenja otpadom, odlaganje otpada i uporaba neopasnog otpada. Certifikat je važeći do 20. travnja 2023. Navedena pravna osoba provela je jedan nadzor početkom 2022. i nije pronađena nijedna neusklađenost.

U siječnju 2020. Društvo je donijelo Plan postupanja u slučaju izvanrednog događaja, čija je svrha zaštita zdravlja radnika, okoliša, šire i uže društvene zajednice.

Društvo nema pisane procedure za provođenje unutarnjeg nadzora koji je trebala provoditi odgovorna osoba za gospodarenje otpadom koja je, između ostalog, dužna provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvolama za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija. Preporučuje se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga direktoru Društva.

Informativne aktivnosti

Na mrežnim stranicama Društva⁵ objavljene su poveznice na mrežne stranice Ministarstva na kojima su objavljeni propisi koji uređuju gospodarenje otpadom, unutarnji akti Društva i cjenik te studije, planovi i dokumentacija koja je temelj za nastanak i poslovanje Centra. Isto tako, objavljene su osnovne karakteristike Centra s animacijom procesa koji se obavljaju s otpadom u Centru. Objavljena je shema tokova otpada do dolaska u Centar.

⁵ <https://www.ekoplus.hr/zp.php>

Svakodnevno se na mrežnim stranicama Društva objavljaju sve novosti vezane za redovne aktivnosti Društva s naglaskom na radove na odlagališnim plohami koji bi mogli u kraćem razdoblju prouzročiti emisiju neugodnih mirisa.

Društvo je u kolovozu 2018. zaključilo jednogodišnji ugovor s uslužnim obrtom za pružanje usluga savjetovanja u jačanju komunikacije s lokalnom zajednicom, javnosti te informiranju o aktivnostima Centra. U srpnju 2019. zaključilo je s istim obrtom jednogodišnji ugovor o pružanju usluga promidžbe i informiranja i dodatak navedenom ugovoru u travnju 2020. Spomenuti ugovor i dodatak su sporazumno raskinuti u veljači 2021.

Na temelju navedenih ugovora u 2019. održavane su mrežne stranice i izrađene su dnevne informativne objave, kreirana priopćenja za medije i odgovori na medijske objave, savjetovanja oko odgovora na česte upite građana i političara te selektirane medijske objave i objave na društvenim mrežama o radu Centra i Društva.

Na mrežnim stranicama Društva nisu objavljeni podaci o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje na mrežnim stranicama Društva objavljivati podatke o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada kako bi javnost i svi zainteresirani dobili uvid koliko otpada ulazi u Centar, koliko se obradi, koliko se proizvede goriva iz otpada i koliko se obrađenog otpada odloži na odlagališne plohe.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu. Ciljevi revizije bili su provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, ocijeniti uspostavu učinkovitog zbrinjavanja komunalnog otpada, provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ocijeniti evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom, provjeriti provedbu informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Društvo poduzelo propisane aktivnosti u vezi s osiguranjem uvjeta za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja komunalnog otpada pribavljanjem propisanih dozvola i upisom u propisane očevidebitne, financiranjem sustava te evidentiranjem i praćenjem podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanju. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na donošenje finansijskog plana i plana rada prije početka poslovne godine, planiranje sredstava za realizaciju pojedinih aktivnosti Društva i izvora financiranja, donošenje strateškog plana, iskazivanje podataka u godišnjem izvještaju o poslovanju Društva, predaju otpada koji se može oporabiti, preispitivanje odlaganja komunalnog otpada na odlagališne plohe i oslobođanje popunjene plohe, klasificiranje izdvojenog metala i preispitivanje mogućnosti predaje izdvojenog metala ovlaštenim oporabiteljima, zaključivanje ugovora s trgovačkim društvima prije izvršenja usluga, preuzimanje otpada iz drugih županija koji se izravno odlaže na odlagališne plohe, provjeru podataka o količinama otpada i pratećih listova i dostavljanje podataka o uočenim nedostacima Ministarstvu, iskazivanje točnih podataka u izvještajnoj godini u Obrascu OZO, iskazivanje točnih podataka o količini odloženog otpada u izvještajnoj godini u Obrascu OOO, donošenje akta o unutarnjem nadzoru, sastavljanje zapisnika o obavljenom unutarnjem nazoru i dostavljanje direktoru te objavljivanje podataka na mrežnim stranicama Društva. Također, dao je mišljenje da je potrebno u koordinaciji s jedinicama lokalne samouprave i komunalnim društvima u njihovu vlasništvu i suvlasništvu pronaći način zbrinjavanja viška otpada tijekom ljetnih mjeseci koji se ne može obraditi u Centru te da je potrebno poduzeti aktivnosti u svrhu izrade strateškog pristupa energetskoj oporabi otpada i pronalaska izvora financiranja za energetsku oporabu otpada u suradnji s Ministarstvom i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i svim tijelima uključenim u postupke preuzimanja i zbrinjavanja goriva iz otpada i tržišta sekundarnih sirovina.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom provedene **djelomično učinkovito** te daje sljedeće preporuke prema područjima revizije:

1. Gospodarenje komunalnim otpadom u trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom Ekoplus d.o.o., Viškovo
 - 1.1. Donijeti godišnji finansijski plan i plana rada prije početka poslovne godine.
 - 1.2. Planirati u godišnjim finansijskim planovima i planu rada visinu sredstava za realizaciju pojedinih aktivnosti Društva te izvore financiranja.
 - 1.3. Donijeti strateški plan Društva kojim bi se utvrdili ciljevi, misija i vizija Društva te kojim bi se planirale dugoročne aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi Centar učinkovito poslovao prema predviđenom vijeku trajanja.
 - 1.4. U godišnjem izvještaju o poslovanju Društva, u dijelu izvješća o realizaciji plana rada, vrijednosno iskazivati podatke (prihode i rashode) na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima Društva kako bi se pratilo ostvarenje plana rada i pravodobno donosile poslovne odluke.
2. Zbrinjavanje komunalnog otpada
 - 2.1. Prodavati sav otpad koji se može uporabiti ovlaštenim uporabiteljima.
 - 2.2. U suradnji s komunalnim društvom za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom iz Rijeke preispitati odlaganje komunalnog otpada na odlagališne plohe (2A) te mogućnost oslobađanja popunjene odlagališne plohe koja bi se koristila u skladu s procijenjenim vijekom trajanja Centra.
 - 2.3. Klasificirati izdvojeni metal nakon mehaničko-biološke obrade u skladu s Katalogom otpada.
 - 2.4. Preispitati mogućnost predaje izdvojenog metala ovlaštenim uporabiteljima s obzirom na to da je Društvo u 2019. ostvarilo prihode od prodaje izdvojenog metala.
 - 2.5. Zaključivati ugovore s trgovačkim društvima prije izvršenja usluga o odvozu, uporabi ili zbrinjavanju otpada kako bi se unaprijed definirale cijene usluga, obveze i prava ugovornih strana te kako bi se moglo pratiti izvršenje ugovornih obveza.
 - 2.6. Preispitati preuzimanje otpada iz drugih županija koji se izravno odlaže na odlagališne plohe, čime se smanjuje kapacitet odlagališnih ploha Centra koji je izgrađen za zbrinjavanje otpada s područja Primorsko-goranske županije.
3. Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu
 - 3.1. Izvršiti provjeru podataka o količinama otpada i pratećih listova za 2019., 2020. i 2021. zbog utvrđenih razlika u količinama otpada koje Društvo vodi u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO.

- 3.2. Dostaviti Ministarstvu podatke o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO, kako bi se podaci u informacijskom sustavu e-ONTO uskladili s podacima koje Društvo dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša.
- 3.3. Iskazivati u Obrascu OZO, koji se dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša, točne podatke o količini preuzetog otpada u izvještajnoj godini.
- 3.4. Iskazivati u Obrascu OOO, koji se dostavlja elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO), točne podatke o količini odloženog otpada u izvještajnoj godini.

4. Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

- 4.1. Donijeti akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija.
- 4.2. Sastaviti zapisnik o obavljenom unutarnjem nadzoru i dostaviti ga direktoru Društva.

5. Informativne aktivnosti

- 5.1. Objavljivati na mrežnim stranicama Društva podatke o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada kako bi javnost i svi zainteresirani dobili uvid koliko otpada ulazi u Centar, koliko se obradi, koliko se proizvede goriva iz otpada i koliko se obrađenog otpada odloži na odlagališne plohe.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih preporuka postigla poboljšanja u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom, unaprijedilo preuzimanje, obrada i zbrinjavanje komunalnog otpada, uspostavilo odgovarajuće i transparentno financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, poboljšala kvaliteta podataka o komunalnom otpadu, poboljšao nadzor nad postupanjem s komunalnim otpadom i informativne aktivnosti, čime bi se povećala učinkovitost gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj.

OČITOVARJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA EKOPLUS D.O.O., VIŠKOVO

Društvo se očitovalo na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom.

U vezi s donošenjem financijskog plana i plana rada prije početka poslovne godine, Društvo navodi da su financijski planovi prethodnih godina donošeni nakon početka poslovne godine zbog učestalih promjena predsjednika Uprave, kao i zbog prolongacije donošenja novih cjenika usluga na čemu se temelji projekcija poslovnih prihoda Društva.

U vezi s planiranjem visine sredstava za realizaciju pojedinih aktivnosti Društva te izvora financiranja u godišnjim financijskim planovima i planu rada, Društvo navodi da se navedene aktivnosti opisuju u Smjernicama koje služe za izradu poslovnog plana te se one ugrađuju u plan poslovanja. Aktivnosti za koje se može iskazati visina sredstava iskazane su u ukupnim planiranim rashodima poslovanja, kao i u planu investicijskih aktivnosti. Društvo će u budućim razdobljima iskazivati visinu sredstava i izvore financiranja pojedinih aktivnosti u planovima poslovanja.

U vezi s donošenjem strateškog plana Društva kojim bi se utvrdili ciljevi, misija i vizija Društva te kojim bi se planirale dugoročne aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi Centar učinkovito posloval prema predviđenom vijeku trajanja, Društvo navodi da zbog učestalih promjena Uprave do sada nije bilo moguće donijeti strateški plan jer se od sredine 2019. u Društvu izmijenilo pet predsjednika Uprave koji zbog svog relativno kratkog mandata nisu bili u mogućnosti izraditi dugoročnu strategiju koja podrazumijeva suradnju i koordinaciju Uprave i vlasnika Društva, ali isto tako i svih sudionika uključenih u sustav gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije. Društvo će nastojati u što skorijem roku donijeti strateški plan.

U vezi s vrijednosnim iskazivanjem podataka (prihoda i rashoda) u godišnjem izvještaju o poslovanju Društva u dijelu izvješća o realizaciji plana rada na način da budu usporedivi s planiranim aktivnostima Društva kako bi se pratilo ostvarenje plana rada i pravodobno donosile poslovne odluke, Društvo navodi da su aktivnosti za koje se može iskazati visina sredstava iskazane u ukupnim planiranim rashodima poslovanja i u planu investicijskih aktivnosti, dok je u godišnjem financijskom izvještaju iskazana njihova realizacija. Društvo će u budućim razdobljima iskazivati visinu sredstava pojedinih aktivnosti u planovima poslovanja te će sukladno tome realizacija aktivnosti biti prikazana u godišnjim izvještajima o poslovanju.

U vezi s predavanjem sveg otpada koji se može uporabiti ovlaštenim uporabiteljima, Društvo navodi da se spomenuti otpad zaprimao samo u 2019. temeljem odluka tadašnje Uprave. Nakon promjene Uprave Društvo više ne zaprima tu vrstu otpada.

U vezi sa suradnjom s komunalnim društvom za održavanje čistoće i gospodarenje otpadom iz Rijeke kako bi se preispitalo odlaganje komunalnog otpada na odlagališne plohe (2A) te mogućnost oslobađanja popunjene odlagališne plohe koja bi se koristila u skladu s procijenjenim vijekom trajanja Centra, Društvo navodi da je Ugovorom broj 228/2010 o osnivanju prava građenja i međusobnim odnosima između Društva i spomenutog komunalnog društva iz Rijeke od 4. kolovoza 2010. i dodatkom od 7. studenoga 2011. osnovano pravo građenja na zemljištu na kojem je izgrađena nulta faza, a koje je inicijalno predviđeno za izgradnju plohe 2A. Društvo je dalo u posjed navedenom komunalnom društvu katastarske čestice koje se nalaze na spomenutom zemljištu. Navedenim Ugovorom spomenuto komunalno društvo se obvezalo sanirati privremeno odlagalište otpada izgrađeno prema lokacijskoj dozvoli za plato prema važećim propisima, na način da će ukloniti sav odloženi otpad (bale otpada) i sve privremene objekte te odmah po isteku roka na koji je dano pravo građenja predati u posjed Društvu katastarske čestice na kojima se nalazi nulta faza bez ikakvih naknada i uvjeta. Do danas navedeno komunalno društvo to nije učinilo te se i dalje nalazi u posjedu predmetnih čestica.

Ako navedeno komunalno društvo ukloni sav odloženi otpad (bale otpada) i sve privremene objekte, kapacitet plohe bit će istovjetan inicijalno projektiranom. Društvo će poduzeti aktivnosti prema spomenutom komunalnom društvu.

U vezi s klasificiranjem izdvojenog metala nakon mehaničko-biološke obrade u skladu s Katalogom otpada, Društvo navodi da će se analiza ovlaštenog laboratorija i klasifikacija u skladu s Katalogom otpada obaviti u razdoblju potrebnom za klasifikaciju u skladu s važećim normama.

U vezi s preispitivanjem mogućnosti predaje izdvojenog metala ovlaštenim oporabiteljima s obzirom na to da je Društvo u 2019. ostvarilo prihode od prodaje izdvojenog metala, Društvo navodi da će napraviti analizu i klasificirati izdvojeni metal u skladu s Katalogom otpada te će ga prema tome ponuditi na tržištu.

U vezi sa zaključivanjem ugovora s trgovačkim društvima prije izvršenja usluga o odvozu, oporabi ili zbrinjavanju otpada kako bi se unaprijed definirale cijene usluga, obveze i prava ugovornih strana te kako bi se moglo pratiti izvršenje ugovornih obveza, Društvo navodi da je prijašnja Uprava zaključila ugovor o odvozu, oporabi ili zbrinjavanju otpada nakon izvršenja usluge. Nakon promjene Uprave svi ugovori s trgovačkim društvima zaključuju se prije izvršenja usluga.

U vezi s preispitivanjem preuzimanja otpada iz drugih županija koji se izravno odlaže na odlagališne plohe, čime se smanjuje kapacitet odlagališnih ploha Centra koji je izgrađen za zbrinjavanje otpada s područja Primorsko-goranske županije, Društvo navodi da se navedeno odnosi na odluke Uprave koja je bila u mandatu zaključno s 4. lipnja 2019. te trenutna Uprava ne zna razloge donošenja takvih odluka. Od odstupanja tadašnje Uprave s funkcije navedena praksa nije nastavljena.

U vezi s izvršavanjem provjere podataka o količinama otpada i pratećih listova za 2019., 2020. i 2021. zbog utvrđenih razlika u količinama otpada koje Društvo vodi u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO, Društvo navodi da se u 2022. sustavno svakodnevno kontroliraju prateći listovi i šalju subjektima koji su ih dužni unijeti u informacijski sustav e-ONTO. Mogućnost pogrešaka je dodatno smanjena opcijom unosa u informacijski sustav e-ONTO s datumom unosa, a ne datumom predaje otpada te na taj način više nema nezaključenih dokumenata. S obzirom na to da je do sada pri usklađivanju s informacijskim sustavom e-ONTO postojalo dvostruko usklađivanje (vagarski sustav Centra UPS prema WasteControl aplikaciji te nakon toga s informacijskim sustavom e-ONTO), mogućnost razlika ili nesukladnih dokumenta bila je veća. Društvo je trenutno u procesu prilagodbe vagarskog sustava na način da se odvage i usklađenja vrše samo kroz WasteControl aplikaciju kako bi se navedene nesukladnosti svele na minimum.

U vezi s dostavljanjem Ministarstvu podataka o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO, kako bi se podaci u informacijskom sustavu e-ONTO uskladili s podacima koje Društvo dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša, Društvo navodi da namjerava dostaviti Ministarstvu podatke o uočenim nedostacima informacijskog sustava e-ONTO.

U vezi s iskazivanjem u Obrascu OZO, koji se dostavlja u Registar onečišćavanja okoliša, točnih podataka o količini preuzetog otpada u izvještajnoj godini, Društvo navodi da od 2022. metanogena frakcija više neće biti prikazivana u Obrascu OZO.

U vezi s iskazivanjem točnih podataka o količini odloženog otpada u izvještajnoj godini u Obrascu OOO, koji se dostavlja elektroničkim putem u bazu podataka Centralnog sustava upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO), Društvo navodi da su u 2019. utvrđene neusklađenosti, dok su u 2020. i 2021. unošeni točni podaci. Društvo će nastaviti iskazivati točne podatke o količini odloženog otpada u Obrascu OOO.

U vezi s donošenjem akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija, Društvo navodi da planira započeti izradu akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom.

Posjeduje ISO 14001:2015 certifikat za sustav upravljanja okolišem kojim se definira politika zaštite okoliša u području gospodarenja otpadom, odlaganja i oporabe neopasnog otpada. Navedenom normom definirane su odgovornosti i postupci upravljanja neusklađenostima te korektivne radnje za ispitivanje nesukladnosti. Redovno se provodi certificiranje u skladu s navedenom normom te na posljednjem redovnom nadzoru početkom 2022. nije pronađena nijedna nesukladnost.

U vezi sa sastavljanjem zapisnika o obavljenom unutarnjem nadzoru i njegovim dostavljanjem direktoru Društva, Društvo navodi da će nakon izrade akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom biti proveden unutarnji nadzor te će nakon njegove provedbe zapisnik biti dostavljen predsjedniku Uprave.

U vezi s objavljivanjem na mrežnim stranicama Društva podataka o količini zaprimljenog, obrađenog i odloženog otpada kako bi javnost i svi zainteresirani dobili uvid koliko otpada ulazi u Centar, koliko se obradi, koliko se proizvede goriva iz otpada i koliko se obrađenog otpada odloži na odlagališne plohe, Društvo navodi da planira redizajn kompletnih službenih mrežnih stranica Društva kako bi javnost i svi zainteresirani dobili transparentniji i kvalitetniji uvid u poslovanje Društva.

Prilog 1

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad nastao obavljanjem raznih djelatnosti Društva za 2019., 2020. i 2021.,
prema Obrascu NO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.	2020.	2021.	Postupak za koji je namijenjen
			Količina u t	Količina u t	Količina u t	
	1	2	3	4	5	6
1.	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari	0	0	0,020	R
2.	13 01 11*	sintetska hidraulična ulja	0	0	0,940	R
3.	13 05 02*	muljevi iz separatora ulje/voda	0	0,900	0	R
4.	13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/voda	0	14,020	0	R
5.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	0	0,800	0,180	R
6.	15 01 03	drvena ambalaža			0,200	R
7.	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	0	0	0,040	R
8.	15 02 02*	apsorbensi, filterski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu specifikirani na drugi način), tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, onečišćeni opasnim tvarima	0	0,680	0,510	R
9.	16 01 07*	filtri za ulje	0	0	0,020	R
10.	16 01 21*	opasne komponente koje nisu navedene pod 16 01 07* do 16 01 11* i 16 01 13* i 16 01 14*	0	0	0,020	R
11.	16 06 01*	olovne baterije	0	0,860	0	R
12.	17 04 05	željezo i čelik	0	0	12,620	R
13.	19 02 03	prethodno miješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada	9 733,840	6 147,920	0	D1
14.	19 05 01	nekompostirana frakcija komunalnog i sličnog otpada (metanogena frakcija)	43 678,300	29 374,820	39 200,000	D1
15.	19 10 04	pahuljasta frakcija i prašina, koja nije navedena pod 19 10 03*	0	13,620	5,36	D1
16.	19 08 12	muljevi iz biološke obrade industrijskih otpadnih voda, koji nisu navedeni pod 19 08 11*	92,960	0	0	R
17.	19 12 03	obojeni metali	48,000	0	0	R
18.	19 12 04	plastika i guma	2 355,925	49,360	0	D1
19.	19 12 10	gorivi otpad (gorivo dobiveno iz otpada)	1 986,350	1 154,140	6 466,700	R
20.	19 12 12	ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*	0	12 925,740	12 241,000	D1
21.	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	0	0	0,02	R
22.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente [7]	0	0,120	0,160	R
23.	20 03 01	miješani komunalni otpad	0	2741,280	265,580	R / D1
		Ukupno	57.895,375	52.424,260	58 193,370	

Prilog 2

Podaci o preuzetim količinama otpada u Centar za gospodarenje otpadom Marišćina
za 2019., 2020. i 2021.,
prema Obrascu OZO

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Preuzeto u godini u t		
			2019.	2020.	2021.
1	2	3	4	5	
I. Preuzeto u izvještajnoj godini					
1.	01 04 13	otpad od rezanja i piljenja kamena, koji nije naveden pod 01 04 07*	9,540	0	0
2.	02 01 03	otpadna biljna tkiva	0,760	0	0
3.	02 03 04	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	26,940	2,880	0
4.	02 03 99	otpad koji nije specificiran na drugi način	0	0	673,000
5.	02 05 01	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	19,640	34,240	30,320
6.	07 02 13	otpadna plastika	5,660	7,540	0
7.	10 01 01	taložni pepeo, šljaka i prašina iz kotla (osim prašine iz kotla navedene pod 10 01 04*)	114,860	0	0
8.	10 01 03	lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	106,560	0	0
9.	10 10 08	korištene ljevačke jezgre i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 10 07*	63,420	31,220	0
10.	10 13 04	otpad od kalciniranja i hidratizacije vapna	164,480	0	0
11.	12 01 17	otpadni materijal od obrade rasprskavanjem koji nije naveden pod 12 01 16*	1 231,700	0	0
12.	15 01 06	miješana ambalaža	345,600	0	0
13.	16 07 99	otpad koji nije specificiran na drugi način	0,920	0	0
14.	16 11 06	obloge i vatrostalni otpad iz nemetalurških procesa, koji nije naveden pod 16 11 05*	531,880	65,000	49,020
15.	17 01 03	crijep/pločice i keramika	7,320	0	0
16.	17 02 02	staklo	2,220	0	0
17.	17 09 04	miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01*, 17 09 02* i 17 09 03*	401,640	41,720	11,940
18.	19 02 03	prethodno miješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada	9 733,840	9 964,060	0
19.	19 03 05	stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04*	162,540	0	0
20.	19 05 01	nekompostirana frakcija komunalnog i sličnog otpada (metanogena frakcija)	43 678,300	29 374,820	39 200,190
21.	19 08 01	ostaci na sitima i grabljama	43,900	0	0
22.	19 08 02	otpad iz pjeskolova	34,280	0	0
23.	19 08 05	muljevi od obrade urbanih otpadnih voda	13,460	0	0
24.	19 10 04	pahuljasta frakcija i prašina, koja nije navedena pod 19 10 03*	0	13,620	0
25.	19 12 04	plastika i guma	2 355,925	2 707,240	0
26.	19 12 07	drvo koje nije navedeno pod 19 12 06*	2 985,320	2 891,020	0
27.	19 12 12	ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*	12 876,040	12 934,540	12 241,090
28.	20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	1,990	0	0
30.	20 02 01	biorazgradivi otpad	1,520	0	1,540
31.	20 02 03	ostali otpad koji nije biorazgradiv	44,600	68,520	67,200
32.	20 03 01	miješani komunalni otpad	76 895,800	75 290,300	79 214,100
33.	20 03 03	ostaci od čišćenja ulica	105,760	481,920	684,550

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Preuzeto u godini u t		
			2019.	2020.	2021.
	1	2	3	4	5
34.	20 03 07	glomazni otpad	9 859,300	9 972,540	3 886,420
35.	20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način	3 936,700	442,080	0
Ukupno I.			165 762,415	144 323,260	136 059,370
II.	Postupanje s otpadom				
1.	(D1) Odlaganje otpada u ili na tlo		88 863,105	68 551,040	56 091,980
2.	(D8) Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a čija su posljedica konačni sastojci i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom D 1 – D 12		77 001,560	75 772,220	79 967,390
3.	(D13) Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1 – D12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja, uključujući prethodnu preradu, primjerice, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D12) (R5)		3,510	0	0

Prilog 3

Podaci o masi biorazgradivog otpada odloženog na odlagališne plohe unutar Centra za gospodarenje otpadom Marićina u 2019., 2020. i 2021., prema podacima iz obrazaca OOO svedenim na godišnju razinu

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Koeficijent/ udjel biorazgradivog otpada	Ukupno odložena količina otpada u t			Količina biorazgradive komponente u t		
				2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
	1	2	3	4	5	6	6 (4/3)	7(5/3)	8(6/3)
I. Količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada									
1.	20 03 07	Glomazni otpad	0,500	0	9.972,540	3 886,420	0	4.986,270	1 943,210
2.	20 03 99	Komunalni otpad koji nije specifikiran na drugi način	0,650	0	442,080	0	0	287,352	0
		Ukupno I.		0	10 414,620	3 886,420	0	5 273,622	1 943,210
II. Količine odloženog ostalog biorazgradivog otpada									
1.	01 04 13	Otpad od rezanja i piljenja kamenja, koji nije naveden pod 01 04 07*	0	9,540	0	0	0	0	0
2.	02 01 03	Otpadna biljna tkiva	1	0,760	0	0	0,760	0	0
3.	02 03 04	Otpad od pripremanja i prerade voća, povrća, žitarica, jestivih ulja, kakaa, kave, čaja i duhana; konzerviranja; proizvodnje kvasca i ekstrakata kvasca, pripremanja i fermentacije melase – materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	1	26,940	2,880	0,000	26,940	2,880	0
4.	02 03 99	Otpad koji nije specifikiran na drugi način	0,5	0	0	673,000	0	0	336,500
5.	02 05 01	Otpad iz mljekarske industrije – materijali neprikladni za potrošnju ili preradu	1	19,640	34,240	30,320	19,640	34,240	30,320
6.	07 02 13	Otpadna plastika	0	5,660	7,540	0	0	0	0
7.	10 01 01	Taložni pepeo, šljaka i prašina iz kotla (osim prašine iz kotla navedene pod 10 01 04*)	0	114,860	0	0	0	0	0
8.	10 01 03	Lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	0	106,560	0	0	0	0	0

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Koeficijent/ udjel biorazgradivog otpada	Ukupno odložena količina otpada u t			Količina biorazgradive komponente u t		
				2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
	1	2	3	4	5	6	6 (4/3)	7(5/3)	8(6/3)
9.	10 10 08	Korištene ljevačke jezgre i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 10 07*	0	63,420	31,220	0	0	0	0
10.	10 13 04	Otpad od kalciniranja i hidratizacije vapna	0	164,480	0	0	0	0	0
11.	12 01 17	Otpadni materijal od obrade rasprskavanjem koji nije naveden pod 12 01 16*	0	1.231,700	0	0	0	0	0
12.	16 07 99	Otpad koji nije specificiran na drugi način	0	0,920	0	0	0	0	0
13.	16 11 06	Obloge i vatrostalni otpad iz nemetalurških procesa, koji nije naveden pod 16 11 05*	0	531,880	65,000	49,020	0	0	0
14.	17 09 04	Miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01*, 17 09 02* i 17 09 03*	0	401,640	41,720	11,940	0	0	0
15.	19 02 03	Prethodno miješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada	0	9.733,840	9.964,060	0	0	0	0
16.	19 03 05	Stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04*	0	162,540	0	0	0	0	0
17.	19 05 01	Nekompostirana frakcija komunalnog i sličnog otpada (metanogena frakcija)	0	43 679,580	29 374,820	39 200,190	0	0	0
18.	19 08 01	Ostaci na sitima i grabljkama	0	43,900	0	0	0	0	0
19.	19 08 02	Otpad iz pijeskolova	0	34,280	0	0	0	0	0
20.	19 08 05	Muljevi od obrade urbanih otpadnih voda	0,5	13,460	0	0	6,730	0	0
21.	19 08 99	Otpad koji nije specificiran na drugi način	0	3 082,460	0	0	0	0	0
22.	19 10 04	Pahuljasta frakcija i prašina, koja nije navedena pod 19 10 03*	0	0,000	13,620	5,360	0	0	0
23.	19 12 04	Plastika i guma	0	2 355,925	2 707,240	0	0	0	0

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	Koeficijent/ udjel biorazgradivog otpada	Ukupno odložena količina otpada u t			Količina biorazgradive komponente u t		
				2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
	1	2	3	4	5	6	6 (4/3)	7(5/3)	8(6/3)
24.	19 12 07	Drvo koje nije navedeno pod 19 12 06*	0,5	2 985,320	2 891,020	0	1 492,660	1 445,510	0
25.	19 12 12	Ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*	0	12 882,360	12 934,540	12 241,090	0	0	0
		Ukupno II.		77 651,665	58 067,900	52 210,920	1 546,730	1 482,630	366,82
		Sveukupno		77 651,665	68 482,520	56 097,340	1 546,730	6 756,252	2 310,03